

EPSO

UAB „EPSO-G“

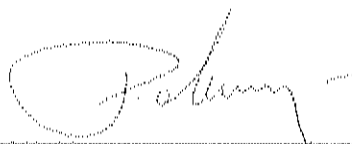
KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS 2013 M. FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS
STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS
SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS
IŠVADA IR KONSOLIDUOTU METINIU PRANEŠIMU

TURINYS

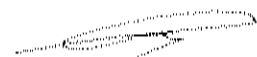
PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3-4
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS	5
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	7
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	8
FINANSINIŲ ATSKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	9-41
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	42-50

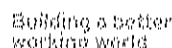
Finansinės ataskaitos patvirtintos 2014 m. kovo 31 d.

Virgilijus Poderys
Generalinis direktorius

Svetlana Sokolskytė
Buhalterė

Jarak dari aspal ke badan 1 10878442
 Permukaan badan 1 10878441
 Jarak dari aspal ke badan 1 10878442

Code of legal entity 110878442
VAT payer code 110878441
Register of legal entities

Remiančios Grupės apskaitos politika, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir šio turto atžvilgiu atliekamas vertės sumažėjimo testas, kai egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai. Kaip paaiškinta finansinių ataskaitų 3.25 -oje ir 5-oje pastabose, teisės aktų pakeitimai galėjo turėti reikšmingą neigiamą įtaką Grupės turto tikrajai ir atsiperkamajai vertėms. Kadangi artimiausioje ateityje yra tikimasi reikšmingų pokyčių reguliacinėje aplinkoje, Vadovybė nusprendė neatlikti ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. Grupės finansinės padėties ataskaitoje buvo atitinkamai lygi 1 974 mln. litų (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1 977 mln. litų), tikrosios vertės nustatymo bei neatliko vertės sumažėjimo testo. Dėl to mes negalime nustatyti, ar reikalingi kokie nors pataisymai ilgalaikiam materialiajam turtui, kuris yra įtrauktas į konsoliduotas finansines ataskaitas.

Building a better
working world

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindas* aprašyto dalyko galimą įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jų tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitią įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2013 m. konsoliduotą Vadovybės metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2013 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Inga Gudinaite

Auditoriaus pažymėjimo

Nr. 000366

Auditas buvo baigtas 2014 m. kovo 31 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS

2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pas- ta- bos	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikis turtas:					
Nemateriabilusis turtas	4	2,365	-	1,749	-
Materiabilusis turtas	5	1,975,211	-	1,978,378	-
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		184,443	-	110,510	-
Investicijos į dukterines įmones	6	-	750,000	-	750,000
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	6	15,922	-	16,052	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		324	-	218	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7	7,723	-	7,722	-
Ilgalaikio turto iš viso		2,185,988	750,000	2,114,629	750,000
Trumpalaikis turtas:					
Atsargos	8	8,844	-	14,003	-
Išankstiniai apmokėjimai		593	2	351	-
Prekybos gautinos sumos	9	65,447	-	72,156	-
Kitos gautinos sumos	10	115,940	1,797	97,650	616
Kitas finansinis turtas	11	21,262	-	63,490	-
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	12	70,000	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	87,319	5,757	127,393	6
Trumpalaikio turto iš viso		369,405	7,556	375,043	622
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	6	-	-	5,620	-
TURTO IŠ VISO		2,555,393	757,556	2,495,292	750,622
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai:					
Įstatinis kapitalas	14	10	10	10	10
Akcijų priedai		-	-	-	-
Perkainojimo rezervas	15	220,519	-	240,417	-
Privalomasis rezervas	16	49,205	-	49,202	-
Kiti rezervai	16	638,288	-	638,370	-
Nepaskirstytasis pelnas		(157,436)	30,009	(188,827)	(2,944)
Nuosavas kapitalas tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		750,586	30,019	739,172	(2,934)
Nekontroliuojanti dalis		37,972	-	42,762	-
Nuosavo kapitalo iš viso		788,558	30,019	781,934	(2,934)
Ilgalaikiai įsipareigojimai:					
Dotacijos	18	423,955	-	304,971	-
Ilgalaikės paskolos	19	165,044	-	138,112	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	20	13,274	-	13,990	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	21	690,717	690,000	726,291	720,000
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	22	150,828	-	166,775	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		1,443,818	690,000	1,350,139	720,000
Trumpalaikiai įsipareigojimai:					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis ir kitos trumpalaikės paskolos	19	55,479	-	45,956	-
Prekybos skolos	23	78,622	18	102,618	-
Kitų ilgalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų einamųjų metų dalis	21	35,000	35,000	30,000	30,000
Gauti išankstiniai apmokėjimai	24	4,889	-	3,397	-
Mokėtinas pelno mokeskis		8,368	-	10,430	-
Kitos mokėtinos sumos	25	139,659	2,519	170,818	3,556
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		323,017	37,537	363,219	33,556
Įsipareigojimų iš viso		1,766,835	727,537	1,713,358	753,556
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		2,555,393	757,556	2,495,292	750,622

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

BENDRIŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

					Bendrovė 2012 m. liepos 25 d. - 2012 m. gruodžio 31 d.
	Pasta- bos	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	
Pajamos					
Elektros ir susijusių paslaugų pajamos	26	541,298	-	430,527	-
Kitos pajamos	27	72,604	10	77,840	-
Pajamų iš viso		613,902	10	508,367	-
Sąnaudos					
Elektros energijos pirkimai ir susijusių paslaugų sąnaudos		(291,791)	-	(215,728)	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5,18	(130,527)	-	(126,283)	-
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(39,881)	(116)	(36,913)	(3)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(14,435)	-	(14,482)	-
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(13,547)	(2)	(14,167)	-
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(5,353)	-	(1,409)	-
Kitos sąnaudos		(92,282)	(73)	(71,071)	(10)
Sąnaudų iš viso		(587,816)	(191)	(480,053)	(13)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		26,086	(181)	28,314	(13)
Pelnas iš asocijuotos įmonės pardavimo	6	2,403	-	-	-
Finansinės pajamos		1,397	-	1,956	-
Dividendų pajamos		-	43,935	-	-
Finansinės sąnaudos		(12,141)	(10,801)	(3,047)	(2,931)
Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos) - grynoja		(8,341)	33,134	(1,091)	(2,931)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	1,151	-	636	-
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	6	-	-	232	-
		1,151	-	868	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		18,896	32,953	28,091	(2,944)
Ataskaitinių metų pelno mokesčio (sąnaudos)	22	(20,518)	-	(16,666)	-
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	22	16,056	-	11,745	-
		(4,462)	-	(4,921)	-
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		14,434	32,953	23,170	(2,944)
Kitos bendrosios pajamos					
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo pelnas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	70	-
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	70	-
BENDROSIOS PAJAMOS		14,434	32,953	23,240	25,445
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINI:					
Bendrovės akcininkams		13,800	32,953	22,515	(2,944)
Nekontroliuojančiai daliai		634	-	655	-
		14,434	32,953	23,170	(2,944)
BENDROSIOS PAJAMOS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINI:					
Bendrovės akcininkams		13,800	32,953	22,591	(2,944)
Nekontroliuojančiai daliai		634	-	65	-
		14,434	32,953	23,240	(2,944)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams

Grupė	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso	Nekontroliuojanti dalis	Nuosavo kapitalo iš viso
		504,331	20,621	267,179	50,477	979,738	63,942	1,895,288	4,253	1,899,541
Likutis 2012 m. sausio 1 d.										
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	-				
							22,515	22,515	655	23,170
Ngataikio materialiojo turto perkainojimas	15	-	-							
				41	-	-		41	29	70
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15									
				(20,122)	-	-				
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)				(20,081)	-	-	22,515	22,515	684	23,240
							22,515	22,515	684	23,240
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(381,086)	(381,086)	(9,771)	(390,857)
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	(44)	(316,875)	316,919			
Reorganizavimo pokytis	6	(504,321)	(29,621)	(6,681)	(1,262)	(24,493)	(231,208)	(797,586)	47,596	(749,990)
Pervedimai į rezervus				-	31	-	(31)			
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		10	-	240,417	49,202	638,370	(188,827)	739,172	42,762	781,934
		10	-	240,417	49,202	638,370	(188,827)	739,172	42,762	781,934
Likutis 2013 sausio 1 d.		10	-	240,417	49,202	638,370	(188,827)	739,172	42,762	781,934
Bendrosios pajamos										
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	-	-	-	13,800	13,800	634	14,434
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	-							
				(20,048)	-	-				
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(20,048)	-	-	13,800	13,800	634	14,434
		-	-	(20,048)	-	-	13,800	13,800	634	14,434
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	6	-	-	150	-	-	(2,536)	(2,386)	(4,299)	(6,685)
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną		-	-	-	-	(123)	123			
Pervedimai į rezervus		-	-	-	3	41	(44)			
Dividendai	17									
									(1,125)	(1,125)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		10	-	220,519	49,205	638,288	(157,436)	750,586	37,972	788,558
		10	-	220,519	49,205	638,288	(157,436)	750,586	37,972	788,558

Bendrovė	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2012 m. sausio 1 d.		-	-	-	-
Bendrosios pajamos					
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	(2,944)	(2,944)
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	(2,944)	(2,944)
Pasirašytas įstatinis kapitalas	14	10	-	-	10
Iš viso sanderių su savininkais		10	-	-	10
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.		10	-	(2,944)	(2,934)
		10	-	(2,944)	(2,934)
Likutis 2013 m. sausio 1 d.		10	-	(2,944)	(2,934)
Bendrosios pajamos					
Grynasis pelnas (nuostolis)		-	-	32,953	32,953
Iš viso bendrųjų pajamų (nuostolių)		-	-	32,953	32,953
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.		10	-	30,009	30,019
		10	-	30,009	30,019

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m. Išpos 25d. - 2012 m. gruodžio 31 d.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas (nuostoliai)		14,434	32,953	23,170	(2,944)
Nepiniginų sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5	132,646	-	127,991	-
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas		-	-	(83)	-
Gautinų sumų ir investicijų vertės sumažėjimas	6,9	22,445	-	24	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	6	(1,151)	-	(636)	-
Reorganizavimo pokyčio įtaka	6	-	-	(750,000)	(750,000)
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	6	-	-	(232)	-
(Pelnas) iš asocijuotos įmonės pardavimo	6	(2,405)	-	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos/(pajamos)	22	4,462	-	4,921	-
Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto nurašymo	5	5,345	-	1,730	-
Dotacijų (nusidėvėjimas)	18	(2,119)	-	(1,711)	-
Palūkanų (pajamos)		(1,347)	(59)	(2,650)	-
Finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		12,090	(33,075)	4,235	2,931
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(32,273)	596	(39,169)	(616)
Atsargų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		4,917	(2)	(9,916)	-
Mokėtinų sumų, dotacijų, kitų mokėtinų sumų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(79,871)	(25,554)	780,709	750,625
Kito finansinio turto pasikeitimas		42,228	-	(2,394)	-
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Sumokėtas pelno mokestis		119,401	(25,141)	135,989	(4)
		(21,243)	-	(10,995)	-
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai					
		98,158	(25,141)	124,994	(4)
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(213,391)	-	(114,874)	-
Gautos dotacijos	18	121,103	-	124,323	-
Gautos palūkanos		1,318	59	3,605	-
Investicijos į terminuotuosius indėlius		(1)	-	108,441	-
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų (įsigijimas)/perleidimas	12	(70,000)	-	21,539	-
Dukterinių (asocijuotų) įmonių perleidimas	6	1,273	-	-	-
Gauti dividendai		110	43,875	237	-
Kita		(58)	-	61	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai					
		(159,646)	43,934	143,332	-
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		75,962	-	200,262	-
(Sugrąžintos) paskolos		(41,434)	-	(20,716)	-
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		2,927	-	4,522	-
Sumokėtos palūkanos		(15,047)	(13,042)	(871)	-
Akcijų išleidimas		-	-	10	10
Išmokėti dividendai		(994)	-	(389,325)	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai					
		21,414	(13,042)	(206,128)	10
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)					
		(40,074)	5,751	62,208	6
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje					
		127,393	6	65,185	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje					
		87,319	5,757	127,393	6

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

UAB EPSO-G yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas: A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, Lietuva. UAB EPSO-G (toliau – EPSO-G arba Bendrovė, arba Įmonė) – ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas. 2012 m. liepos 25 d. Bendrovė įregistruota Juridinių asmenų registre. Bendrovės kodas 302826889, PVM mokėtojo kodas LT100007031415.

EPSO-G veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketo valdymas.

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 10,000 Lt. ir padalintas į 10,000 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 litas, visos akcijos pilnai apmokėtos.

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Nuosavybės dalis (litas)	Turtinių akcijų skaičius (proc.)
Lietuvos Respublika, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos	10,000	100 %
Iš viso:	10,000	100 %

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“, 2012 m. liepos 19 d. buvo įsteigta ir 2012 m. liepos 25 d. juridinių asmenų registre įregistruota UAB „EPSO-G“, kuriai, vadovaujantis minėtu nutarimu, 2012 m. rugsėjo 28 d. buvo perduotos LITGRID AB akcijos, priklausiusios UAB „Visagino atominė elektrinė“ (2013 m. rugpjūčio 29 d. pervadinta į UAB „Lietuvos energija“). Vienintelis Bendrovės kontroliuojantis akcininkas yra Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Šių finansinių ataskaitų dieną Grupę sudarė EPSO-G bei šios tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos dukterinės įmonės:

Dukterinė įmonė	Dukterinės įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupės valdomų akcijų dalis 2012 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
LITGRID AB	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	97.5 proc.	97.5 proc.	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius
BALTPOL UAB (valdoma per LITGRID AB)	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	65.3 proc.	65.3 proc.	Energijos išteklių biržos operatorius ir gamtinių dujų, pagalbinių instrumentų bei biokuro rinkų operatorius, VIAP lėšų administratorius
UAB „TETAS“ (valdoma per LITGRID AB)	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	97.5 proc.	59.5 proc.	Transformatorių pastatų ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės investicijos (asocijuotas įmonės ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupės valdomų akcijų dalis 2012 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB "Duomenų logistikos centras" (pavadinimas iki 2013 m. spalio 25 d.: UAB "Technologijų ir Inovacijų Centras")	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	19.5 proc.	19.5 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
UAB "Elektros tinklo paslaugos"	Motorų g. 2, Vilnius, Lietuva	-	24.4 proc.	Elektros tinklų ir susijusių įrenginių remontas ir techninė priežiūra, statyba
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	48.8 proc.	48.8 proc.	Elektros perdavimo jungčių projektavimas

Palyginamumo tikslais šiose finansinėse ataskaitose Grupės rezultatai 2012 m. gruodžio 31 d. datai pateikiami konsoliduojant Litgrid AB įmonių grupės, kurią 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė LITGRID AB ir jos dukterinės įmonės UAB „TETAS“ ir BALTPOL UAB, duomenis už pilnus 2012 metus. Bendrovės rezultatai yra pateikiami nuo 2012 m. liepos 25 d. Grupės darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 673 (2012 m. gruodžio 31 d. – 702), Bendrovės darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 3 (2012 m. gruodžio 31 d. – 1). Vienintelis Bendrovės akcininkas turi įstatymų nustatytą teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei pareikalausti parengti kitą finansinių ataskaitų rinkinį.

**FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)**

2. Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Bendrovės ir konsoliduotos Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2013 m. gruodžio 31 d., yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukaupą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą parduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

3. Apskaitos principai

Apskaitos principai, taikyti rengiant šias finansines ataskaitas, yra tokie patys, kaip ir taikyti finansinėms ataskaitoms ankstesniais finansiniais metais, išskyrus kas aprašyta žemiau dalyje „Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai“.

3.1 Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė ir Bendrovė pritaikė šiuos TFAS pakeitimus:

- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeitimas – kitų bendrųjų pajamų (KBP) elementų pateikimas. Ši pataisa keičia KBP pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti (arba „grąžinti“) į pelno (nuostolių) ataskaitą atleityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokejusi), bus pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami. Pataisa taikoma tik pateikimui, ji neturi įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, Grupė ir Bendrovė neturi reikšmingų KBP elementų.
- 19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai. 19 TAS yra daug pakeitimų: nuo esminių, tokių kaip „koridoriaus“ metodo ir laukiamos grąžos iš plano turto taikymo panaikinimo iki paprastų paaiškinimų ir pakeistų formuluočių. Šie pakeitimai neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi reikšmingų nustatytų išmokų planų.
- 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita. Pakeitimas numato bendrus reikalavimus dėl atskleidimo. Šie atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. Šis pakeitimas neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi susitarimų dėl užskaitų.
- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ Pagrindinė 13 TFAS išleidimo priežastis yra supaprastinti ir pagerinti standartų reikalavimų, susijusių su tikrosios vertės nustatymu, taikymo nuoseklumą. Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS. Šis pakeitimas neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose pateikiamiems skaičiams, tačiau remiantis jo reikalavimais buvo atskleista papildoma informacija (žr. 3.26 pastabą).
- 20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudos“. Šis išaiškinimas taikomas nuodangos sąnaudoms, patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudos“). Šis išaiškinimas neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė nevykdo kasyklų veiklos.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Grupė ir Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų pasirašymo data, bet dar neįsigalioję:

19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2014 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Šie pakeitimai nurodo, kaip apskaityti darbuotojų įnašus į nustatytų įmokų planus. Kadangi Grupės ir Bendrovės darbuotojai nedaro tokių įnašų, šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas. Pagal 27 TAS bendrovė, rengianti atskiras finansines ataskaitas, turi apskaityti šias investicijas įsigijimo savikaina arba vadovaudamasi 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Bendrovei šis pakeitimas įtakos neturės.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai (tesinys)

28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, buvo pakeistas šio standarto pavadinimas ir nuo šiol jis apima nuosavybės metodo taikymą ne tik asocijuotoms įmonėms, bet ir bendroms įmonėms. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šioje patalajoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos), kurios taiko nesinchroninio bendrojo atskaitymo mechanizmus. Grupė ir Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

36 TAS „Turto nuvertėjimas“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis pakeitimas reikalauja atskleisti papildomą informaciją apie tikrosios vertės vertinimą, kai atsiperkamoji vertė yra nustatoma remiantis tikrąja verte, atėmus pardavimo išlaidas, ir panaikina netyčia atsiradusias 13 TFAS pasekmes 36 TAS atskleidimams. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, tačiau gali reikėti papildomų atskleidimų.

39 TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis pakeitimas leidžia tęsti apsidraudimo apskaitą, kai išvestinės finansinės priemonės, skirtos rizikai drausti, pakeitimas atitinka nustatytus kriterijus. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams, nes Grupė ir Bendrovė netaiko apsidraudimo apskaitos.

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (šiuo metu įsigaliojimo datos nėra, standartas dar nepriimtas ES)

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. TASV išleido pirmašias tris šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka, reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai bei rizikos mažinimo apskaitai. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis 10 TFAS pakeitimas nustato vieningą kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalaus iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir atitinkamai privalo būti konsoliduojamos patirnuojančios įmonės. Tokių svarbių vertinimų pavyzdžiai būtų de facto kontrolės įvertinimas, potencialių balsavimo teisių įvertinimas bei nustatymas ar sprendimų priėmėjas veikia kaip atstovaujamas ar kaip agentas. 10 TFAS pakeičia 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ dalį, kurioje kalbama apie konsoliduotas finansines ataskaitas, ir 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“. Grupė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

11 TFAS „Jungtinė veikla“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą. Pagal 11 TFAS jungtinės veiklos įmonės, jei jos klasifikuojamos kaip bendros įmonės (naujai apibrėžtas terminas), privalo būti apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Be to, bendrai kontroliuojamas turtas ir veikla yra bendra veikla pagal 11 TFAS, o šių bendros veiklos sutarčių apskaita iš esmės nesiskirs nuo šiuo metu taikomų apskaitos principų, t.y. įmonė ir toliau pripažins jai priklausančią atitinkamą dalį turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų. Pakeitimas neturės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms (nes netaiko proporcingo konsolidavimo).

12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

12 TFAS, kaip vienas išsamus standartas, nustato atskleidimo reikalavimus įmonės investicijoms į dukterines įmones, bendros veiklos sutartis, investicijoms į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šis standartas pareikalaus papildomų informacijos atskleidimų, tokių kaip padaryti įvertinimai, susiję su kontrolės nustatymu. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.1. Nauji standartai, standartų pakeitimai ir aiškinimai (tęsinys)

14 TFAS „Reguliacinės atidėtos sąskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2016 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Tai yra tarpinis standartas, suteikiantis įmonėms, pirmą kartą taikančioms TFAS, galimybę palikti reguliacinį turtą ir įsipareigojimus balanse kol TASV pabaigs išsamų tokio turto ir įsipareigojimų apskaitos projektą. Šio standarto taikymas neturės jokios įtakos Grupės ir Bendrovės.

10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS pakeitimai – Investicinės bendrovės (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Pakeitimai taikomi įmonėms, atitinkančioms investicinės bendrovės apibrėžimą. Šie pakeitimai reikalauja tokioms įmonėms taikyti 10 TFAS konsolidavimo reikalavimų išimtį – investicinės bendrovės savo dukterines įmones turi apskaityti tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, o ne konsoliduoti. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAS patobulinimai (įsigalioja nuo ar po 2014 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimta ES)

2013 m. gruodžio mėn. TASV išleido jungtinį šių standartų reikalingų, bet neskubių pakeitimų dokumentą:

- 1 TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“;
- 2 TFAS „Mokėjimas akcijomis“;
- 3 TFAS „Verslo junginiai“;
- 8 TFAS „Veiklos segmentai“;
- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;
- 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“;
- 24 TAS „Susijusių šalių atskleidimas“;
- 38 TAS „Nematerialusis turtas“;
- 40 TAS „Investicinis turtas“.

Dėl šių patalsų gali atsirasti pasikeitimų Grupės ir Bendrovės apskaitos politikoje, tačiau jos neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

21 TFAAK išaiškinimas „Rinkliavos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

Šis išaiškinimas nurodo, kaip apskaityti vyriausybių nustatytas rinkliavas. Įsipareigojimas mokėti rinkliavą apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai įmonė užsiima veikla, dėl kurios ji turi mokėti rinkliavą. Grupė ir Bendrovė dar neįvertino šio išaiškinimo taikymo įtakos.

Grupė ir Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo datą, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

3.2 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Kontrolė – teisė valdyti ūkio subjekto finansinę ir veiklos politiką, siekiant gauti naudos iš jo veiklos.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima EPSO-G ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams laikotarpiams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų efektyvi kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

3.3 Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių bei bendrai kontroliuojamų įmonių susijungimai

Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“. Tokie verslo jungimai apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės perleidžiančios įmonės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tikslinčiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.3 Verslo junginiai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių bei bendrai kontroliuojamų įmonių susijungimai (tesinys)

Bendrai kontroliuojamų įmonių susijungimai

Susijungimai yra apskaitomi taikant buvusio apskaitinio verčių metodą. Turtas bei įsipareigojimai nėra pervertinami į jų tikrąsias vertes, bet apjungiami balansinėmis vertėmis. Susijungusių įmonių turtas, įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos sujungiamos retrospektyviai už visus finansinėse ataskaitose pateikiamus laikotarpius.

3.4 Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

3.5 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė/Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimančiam ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama, kad būtų atspindėta investuotojui tenkanti asocijuotos/bendrai kontroliuojamos įmonės grynojo pelno (nuostolių) dalis po įsigijimo dienos.

Grupėi tenkanti (sigytos asocijuotos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, o Grupėi tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Į Grupės investiciją į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę įeina prestižas, nustatomas įsigijimo metu.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos/bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų įmonių bei bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės būklės ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

3.6 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, nepriklausomų turto vertintojų atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusia apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.6 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas (tesinys)

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė/Bendrovė gaus su šiuo turto susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė/Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo/amortizacijos metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės

Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)

Pastatai	20 - 75
Statiniai ir mašinos:	
- Transformatorinių pastatų gamybiniai pastatai	30
- Statiniai, mašinos ir įrenginiai, iš kurių:	
- 330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
- 330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
- 330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
- elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
- elektros įrenginiai, iš jų:	15 - 35
- rėlinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
- technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
- kiti įrenginiai	5 - 20
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
- inventoriai, įrankiai	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

3.7 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnėji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.8 Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius)), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną ~ dieną, kuomet Grupė/Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra (vertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės/Bendrovės finansinis turtas apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Finansinis turtas, galimas parduoti, pradžioje apskaitomas tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau - tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyvioje finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausią finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analizė ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo ~ neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokejimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokejimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

P pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.8 Finansinis turtas (tęsinys)

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelno (nuostolių) ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė/Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė/ Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė/Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numatomos sumos, kurią Bendrovei gali tekti sumokėti.

3.9 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

3.10 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

3.11 Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai yra aprašyta šio aiškinamojo rašto 3.8 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis (rodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis).

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų (prastinės veiklos metu).

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.12 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

3.13 Užsienio valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės ataskaitos yra pateiktos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcinė valiuta). Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti litais, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta litais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių litų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos litais pagal sandorio atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į litus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į litus, yra įtraukiami į atskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3.4526 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

3.14 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio materialiojo turto forma arba skirtos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte kaip įsipareigojimas ir vėliau pripažįstamos pajamomis, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Strateginių projektų rengimui ir įgyvendinimui Bendrovei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu.

3.15 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė/Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš apskaičiuojant mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

3.16 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas - tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspinditių išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vienetų metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinę vertę nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.17 Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

3.18 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė/Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t.y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta elektros energijos biržoje, kurią iki 2012 m. birželio 18 d. administruavo LITGRID AB dukterinė įmonė BALTPOL UAB, sudarytų prekybinių sandorių, kuriuose Grupė veikia tik kaip tarpininkas.

Kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutinės kainų ribas. Konkretias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklo

Nuo 2010 m. (taikoma turtui, gautam iš klientų po 2009 m. liepos 1 d.) iki atskyrimo - AB „Lietuvos energija“, o vėliau - LITGRID AB gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo atėlyje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės/Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo pirminio pripažinimo metu buvo apskaitomi kaip atelinančių laikotarpių pajamos, o vėliau proporcingai pripažįstami pajamomis per tą patį laikotarpį kaip ir susijusios turto pastatymo sąnaudos. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, buvo kapitalizuojamos ir nudevimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrinami ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.18 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tesinys)

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1-283, LITGRID AB yra Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) lėšų administratorius, t.y. tik surenka ir išmoka VIAP lėšas.

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metinės VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). VIAP lėšos surenkamos iš elektros energijos vartotojų, taikant Komisijos nustatytą VIAP kainą, kurią nustatant Komisija įvertina skirtumą tarp praėjusiais kalendoriniais metais Bendrovės/Grupės surinktų ir išmokėtų VIAP lėšų.

Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos LITGRID AB skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos (renginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- Komisijos LITGRID AB skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą;
- Komisijos LITGRID AB skirtas VIAP lėšas VIAP lėšų administravimo sąnaudoms padengti.

Visos kitos LITGRID AB surinktos VIAP lėšos pajamomis nepripažįstamos.

3.19 Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų apskaita, kai Bendrovė/Grupė veikia kaip lėšų administratorius

LITGRID AB vykdydama VIAP veiklą veikia tik kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu ir ši veikia Grupel nesukuria pajamų/pelno įmonės įprastinės veiklos metu. Taip pat yra priimtas atitinkamas LR Vyriausybės nutarimas, numatantis, kad LITGRID AB veikia kaip administratorius/tarpininkas ir LITGRID AB bei Komisija turi atskiras sistemas šiems sandoriams apskaityti bei juos kontroliuoti.

Siekiant tiksliau pateikti Grupės finansinę būklę, finansinį rezultatą ir pinigų srautus bei atspindėti VIAP lėšų administravimo tikrąją ekonominę esmę Grupė pajamomis pripažįsta tik 3.18 pastaboje išvardintas pajamas, o skirtumą tarp gautų ir išmokėtų administruojamų VIAP lėšų atvaizduoja gautinose (mokėtinose) sumose.

Atsižvelgiant į tai, kad Grupė veikia tik kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu, bendrųjų pajamų ataskaitoje lėšos, gautos iš vartotojų, sudengiamos su lėšomis, išmokėtomis elektros energijos gamintojams. Grupė pajamomis pripažįsta tik už suteiktas VIAP paslaugas ir VIAP administravimo paslaugas gautą VIAP lėšų dalį, kuri yra iš anksto nustatyta Vyriausybės. Skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų atvaizduojamas kitose gautinose/kitose mokėtinose sumose kaip „skirtumas tarp gautų ir išmokėtų VIAP lėšų“. Kadangi LITGRID AB nuo 2013 m. sausio 1 d. nėra VIAP lėšų administratorius, gautinos sumos už VIAP perkeltos iš prekybos gautinų sumų į kitas gautinas sumas, mokėtinose sumos už VIAP perkeltos iš prekybos mokėtinų sumų į kitas mokėtinas sumas. Gautinos sumos už elektros biržoje parduotą elektros energiją, kai Grupė veikė tik kaip tarpininkas, perkeltos iš prekybos gautinų sumų į kitas gautinas sumas, mokėtinose sumos už elektros biržoje pirktą elektros energiją, kai Grupė veikė tik kaip tarpininkas, perkeltos iš prekybos mokėtinų sumų į kitas mokėtinas sumas.

3.20 Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis to laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriami.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.21 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2013 metais ir 2012 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų ataskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtas pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavybėje ar kitose bendrosiose pajamose.

3.22 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža. Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

3.23 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

3.24 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiskai tokio sudengimo reikalauja.

3.25 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės sprendimai dėl apskaitos politikos taikymo bei pagrindiniai neapibrėžtumų nustatymo šaltiniai buvo tokie:

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija turi teisę bet kuriuo metu tikrinti prašus ir dokumentus už paskutinius 5 mokesčius metus bei priskaičiuoti papildomas mokesčius ir baudas. Grupės ir Bendrovės vadovybė nežino jokių aplinkybių, galinčių sąlygoti potencialius reikšmingus įsipareigojimus šiuo atžvilgiu.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tęsinys)

3.25 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai (tęsinys)

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Pagal 36 TAS, reglamentuojantį vertės sumažėjimą, turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš turto tikrosios vertės (atimant pardavimo kaštus) ir naudojimo vertės. Pažymėtina, kad didžiajai daliai LITGRID AB turimo infrastruktūrinio turto, kuris sudaro didžiąją dalį Grupės ilgalaikio materialiojo turto, nėra galimybės nustatyti turto tikrosios vertės. Pagal 36 TAS, tokiu atveju, turto atsiperkamoji vertė nustatoma vertinant turto naudojimo vertę. Pastaroji nustatoma diskontuojant turto generuojamus būsimus pinigų srautus. Vertinant LITGRID AB infrastruktūrinio turto galimo vertės sumažėjimo požymius, labai didelę įtaką turi Komisijos teisės aktais nustatomas LITGRID AB teikiamų paslaugų kainų reguliavimo mechanizmas.

Pažymėtina, jog patikimą turto naudojimo vertės nustatymą galima atlikti esant stabiliam, prognozuojamam reguliavimui. Tuo tarpu pastaraisiais metais viršutinės kainų ribos nustatymo principai dažnai kėlėsi. Iki 2010 m. pardavimo paslaugos viršutinė kainų riba buvo nustatoma atsižvelgiant į paslaugos teikėjo veikloje naudojamo turto vertę, nustatomą pagal paslaugos teikėjo finansines ataskaitas. Nuo 2010 m., nustatant viršutinės pardavimo kainos ribas, ilgalaikio turto vertė yra lygi ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei 2002 m. gruodžio 31 d., padidintai su Komisija suderintų ir įgyvendintų investicijų suma, ir sumažintai turto nusidėvėjimo suma apskaičiuota Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka. 2012 m. balandžio 12 d. Komisija pardavimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymui inicijavo LRAIC (angl. long run average incremental costs) metodo diegimą. Šis metodas turėtų būti naudojamas pardavimo paslaugų kainų viršutinių ribų nustatymui nuo sekancio reguliacinio periodo pradžios - 2015 m.

Pažymėtina, jog nustatant turto naudojimo vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių pardavimo paslaugos tarifą. Jeigu LITGRID AB atliktų turto vertės sumažėjimo testą darant prielaidą, kad ateityje galios šiuo metu taikoma kainos viršutinės ribos nustatymo tvarka, tuomet tikėtina, kad apskaičiuota turto naudojimo vertė galėtų reikšmingai skirtis nuo apskaitinės turto vertės. LITGRID AB planuoja įvertinti ilgalaikio materialiojo turto naudojimo vertę ir galimą turto vertės sumažėjimą 2014 m. pabaigai, kadangi šiuo metu egzistuoja pernelyg dideli neapibrėžtumai dėl planuojamo naujo LRAIC metodo diegimo.

Investicijos į LITGRID AB vertinimas ir neapibrėžtas pirkimo kainos korekcijos išporeigojimas

Įgyvendinant 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB, elektros energetikos įstatymo reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. liepos 4 d. priėmė nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“, kuriuo nurodė Energetikos ministerijai įsteigti uždarają akcinę bendrovę ir priimti visus reikalingus sprendimus, kad UAB „Visagino atominė elektrinė“ valdomos LITGRID AB akcijos būtų atlygintai perduotos naujai įsteigta uždarajai akcinei bendrovei UAB „EPSO-G“, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų nustatytą akcijų rinkos vertę.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 2012 m. liepos 10 d. raštu Nr. (11.2-13)3-2428 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo įgyvendinimo“ įpareigojo UAB „Visagino atominė elektrinė“ užtikrinti, kad būtų priimti visi LITGRID AB atskyrimui reikalingi sprendimai. 2012 m. rugsėjo mėn. buvo sudaryta tarp UAB „Visagino atominė elektrinė“ ir Bendrovės elektros perdavimo sistemos operatorės LITGRID AB akcijų pardavimo sutartis. Šia sutartimi 97,50 proc. LITGRID AB akcijų UAB „Visagino atominė elektrinė“ įvertinta rinkos verte pardavė Bendrovei.

2012 m. rugsėjo mėn. buvo atliktas LITGRID AB akcijų nepriklausomas vertinimas. LITGRID AB akcijų pirkimo pardavimo sutartyje nustatyta akcijų pardavimo kaina lygi nepriklausomų vertintojų nustatyta rinkos vertei, kuri sudarė 750 000 tūkst. litų, bei, atsižvelgiant į neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, numatytam galutinės kainos priedui. Atsižvelgiant į nepriklausomo vertinimo rezultatus, naudotas vertinimo prielaidas bei neapibrėžtumus dėl būsimų reguliuojamos veiklos paslaugų kainų nustatymo principų pasikeitimų, kurių įgyvendinimą numato 2012 m. sausio 17 d. priimto Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo naujosios nuostatos, LITGRID AB akcijų pirkimo-pardavimo sutartyje yra numatytas galutinės kainos priedas, kurio realizavimas susietas su galimu reguliavimo aplinkos pasikeitimu ateityje.

Galutinės kainos priedo suma gali būti tiek teigiamas, tiek ir neigiamas dydis, tačiau, apskaitant LITGRID AB akcijų įsigijimo sandorį 2012 m., o taip pat ir sudarant 2013 m. finansines ataskaitas, nebuvo galimybės patikimai įvertinti galimų reguliavimo aplinkos pasikeitimų tikimybių bei apimties poveikio LITGRID AB akcijų (bei galutinės kainos priedo) vertei. Dėl šios priežasties Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose nebuvo pripažintas joks galutinės kainos priedas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

3. Apskaitos principai (tesinys)

3.25 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai (tesinys)

Galutinės kainos priedo sumos dydis priklausys nuo faktinio normatyvinio vidutinio metinio pelno, regulatoriaus nustatyto 2014 m. -2018 m., dydžio. Jeigu faktinis normatyvinio pelno vidutinis metinis dydis 2014 m. -2018 m. skirsis nuo naudoto Galutinės kainos priedo apskaičiavimui 10 proc., tuomet Bendrovės įsipareigojimas UAB „Lietuvos energija“ pasikeistų 20.5 mln. Lt.

Investicijų vertės sumažėjimas

Grupės asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl vadovybė galima jų atsiperkamąją vertę įvertinti, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų paruoštas ataskaitas, jeigu toks vertinimas buvo atliktas, diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes ir netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „Duomenų logistikos centras“, kuri 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 15,581 tūkst. litų, atsiperkamajai vertei įvertinti buvo remtasi 2014 m. vasario 27 d. paruošta nepriklausomo vertintojo ataskaita ir vadovybės vertinimu, kad investicijos tikroji vertė 2013 m. gruodžio 31 d. reikšmingai nesikeitė. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimas, kuris 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 1,281 tūkst. litų. Naudota diskonto norma sudarė 10.5%, likutinė augimo norma sudarė 3.3%.

Kitų investicijų atsiperkamoji vertė buvo vertinama remiantis netiesiogiai rinkoje prieinamais duomenimis.

Šių finansinių ataskaitų rengimo dieną nebuvo reikšmingos rizikos, kad apskaitinė turto ir įsipareigojimų vertė turės būti reikšmingai pakoreguota ateinančiais ataskaitiniais metais dėl vadovybės padarytų prielaidų ir susijusių įvertinimų pasikeitimo, išskyrus pakeitimus, kurių gali prireikti, dėl neapibrėžtumų, susijusių su licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymu 2013 m. gruodžio 31 d., bei su LITGRID AB įsigijimo galutinės kainos korekcija, kaip aprašyta aukščiau.

3.26 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą (prasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei ir Grupėi prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Bendrovė ir Grupė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių stebimų duomenų ir kuo mažiau nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė/ Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliama sumos vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdamas atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Grupė/ Bendrovė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė/ Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (3.25 ir 7 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (3.6 ir 5 pastabos). Turto ir įsipareigojimų, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitas gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

4. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Judėjimas Grupės ilgalaikio nematerialiojo turto sąskaitoje pateikiamas žemiau:

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nemate- rialusis turtas	Iš viso
2012 m. sausio 1 d.				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	1,726	33	1,759
Įsigijimai	-	926	26	952
Nurašymai	-	(41)	-	(41)
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	-	24	-	24
Perklasifikavimas tarp grupių	60	(60)	-	-
Amortizacija	-	(928)	(17)	(945)
Likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	60	1,647	42	1,749
Įsigijimo vertė	61	5,187	74	5,322
Sukaupta amortizacija	(1)	(3,540)	(32)	(3,573)
Likutinė vertė				
2013 m. sausio 1 d.	60	1,647	42	1,749
Įsigijimai	-	1,111	-	1,111
Nurašymai	-	(7)	-	(7)
Perklasifikavimas iš IMT į nematerialų turtą	28	-	-	28
Amortizacija	(28)	(469)	(19)	(516)
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	60	2,282	23	2,365
Įsigijimo vertė	89	6,287	74	6,450
Sukaupta amortizacija	(29)	(3,931)	(51)	(4,011)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(74)	-	(74)
Likutinė vertė	60	2,282	23	2,365

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas

Judėjimas Grupės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje pateikiamas žemiau:

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2011 m. gruodžio 31 d.							
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	1,961	34,851	1,841,223	1,638	38,161	72,353	1,990,187
Įsigijimai	-	-	242	42	9,292	107,242	116,818
Perkainojimas	-	83	-	-	-	-	83
Nurašymai	-	(31)	(1,432)	-	(3)	(223)	(1,689)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	3	-	8	38	49
Perklasifikavimas tarp grupių	-	2,013	49,658	-	3,080	(54,751)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,190)	(116,093)	(498)	(8,271)	6	(127,046)
Likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	34,726	1,773,601	1,182	42,243	124,665	1,978,378
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	41,589	2,116,494	2,436	99,282	124,659	2,386,421
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(6,718)	(341,668)	(1,254)	(57,039)	6	(406,673)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	-	(1,370)
Likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d.	1,961	34,726	1,773,601	1,182	42,243	124,665	1,978,378
Įsigijimai	-	-	3	21	784	134,404	135,212
Nurašymai	-	(39)	(5,883)	-	(8)	(370)	(6,300)
Perklasifikavimas į nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	(5)	84	79
Perklasifikavimas tarp grupių	-	248	51,321	-	5,204	(56,773)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,214)	(122,144)	(494)	(7,295)	17	(132,130)
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	32,721	1,696,898	709	40,923	201,999	1,975,211
Įsigijimo arba perkainota vertė	1,961	41,776	2,151,180	2,455	104,443	201,976	2,503,791
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8,910)	(453,057)	(1,746)	(63,520)	23	(527,210)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,225)	-	-	-	(1,370)
Likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d.	1,961	32,721	1,696,898	709	40,923	201,999	1,975,211

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Grupėje kapitalizavimo kriterijus tenkinančių palūkanų sąnaudų suma už laikotarpį, pasibaigusį 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 848 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. – 1,340 tūkst. Lt.). Ši suma buvo sumažinta palūkanų pajamų suma, kuri per atitinkamą laikotarpį sudarė 185 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. – 846 tūkst. Lt.). Bendra kapitalizuotų palūkanų suma sudarė 663 tūkst. Lt. (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. – 494 tūkst. Lt.). Kapitalizavimui taikyta metinė palūkanų norma 1,09% (už laikotarpį, pasibaigusį 2012 m. gruodžio 31 d. – 1,01%).

2010 m. vykusio atskyrimo metu LITGRID AB perėmė ilgalaikį materialųjį turtą iš AB „Lietuvos energija“. AB „Lietuvos energija“ ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai, kurie naudojo palyginamųjų kainų metodą arba nudėvėtos atstatomosios vertės ar diskontuotų pinigų srautų metodą turto tikrajai vertei nustatyti, priklausomai nuo vertinamo turto rūšies.

Sudarant 2009 m. atskaitomybę, AB „Lietuvos energija“ patikslino ilgalaikio materialiojo turto apskaitines vertes. AB „Lietuvos energija“, įvertinusi Lietuvos Respublikos Statistikos departamento skelbiamą 2009 m. 11 mėnesių statybos kainų pokyčių indeksų kritimą atitinkamoms turto grupėms, sumažino ilgalaikio materialiojo turto apskaitinę vertę. AB „Lietuvos energija“ pritaikė 12,27% statistinį indeksą pastatų grupei ir 9,68% indeksą visoms kitoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms, kurios 2008 m. gruodžio 31 d. buvo vertinamos nudėvėtos atstatomosios vertės metodu.

Grupės apskaitos politikoje numatyta, kad periodinis perkainavimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kas penkerius metus. Grupė planuoja atlikti turto vertinimą 2014 m. pabaigai, kai bus daugiau aiškumo reguliacinėje aplinkoje (3.25 pastaba).

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

5. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Tarpusisteminė jungtis Lietuva-Švedija („NordBalt“)	539,785	597,783
Tarpusisteminė jungtis Lietuva-Lenkija (LITPOL Link)	306,254	2,165
Transformatorinės	98,023	73,386
330 kV oro linijos (OL) Klaipėda-Telšiai statyba	12,223	43,360
110 kV OL prie Viršuliškių kabeliavimas	-	4,318
Kiti	4,157	4,512
Iš viso	960,442	725,524

Lentelėje žemiau pateiktos Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d.:

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė							
2013 m. gruodžio 31 d.	1,794	29,107	1,497,013	710	40,847	202,701	1,772,172
2012 m. gruodžio 31 d.	1,794	30,784	1,554,544	1,183	41,730	125,888	1,755,923

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovėje) ir asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (Grupėje)

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinėse ataskaitose

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tiesiogiai kontroliavo šią dukterinę įmonę:

Dukterinė įmonė	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
LITGRID AB	750,000	97.5	-	750,000
Iš viso	750,000			750,000

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 4 d. nutarimą Nr. 826 „Dėl uždarosios akcinės bendrovės steigimo ir valstybės turto investavimo“ Bendrovei 2012 m. rugsėjo 28 d. buvo perduotos 491,736,153 LITGRID AB paprastos vardinės akcijos, priklausiusios UAB „Visagino atominė elektrinė“, kas sudaro 97.5% visų LITGRID AB akcijų. LITGRID AB įsigijimas bus apmokėtas pinigais. LITGRID AB akcijų pirkimo pardavimo sutartyje numatytas Bendrovės atsiskaitymas su UAB „Visagino atominė elektrinė“ už akcijas dalimis, skaičiuojant palūkanas neapmokėtai kainos daliai. Sutartyje numatyta kintama palūkanų normos dalis peržiūrima kiekvienais metais. Palūkanos skaičiuojamos už visą laikotarpį nuo sandorio iki galutinio atsiskaitymo dienos ir mokamos kartu su kasmetinėmis įmokomis. 2013 m. gruodžio 31 d. neapmokėta kainos dalis be Galutinės kainos korekcijos, aprašytos 3.25 pastaboje, sudaro 725 000 tūkst. litų, iš kurių 35 000 tūkst. litų mokėtini 2014 metais. Sukauptos palūkanos, apskaičiuotos neapmokėtai kainos daliai už 2013 metus, sudarė 2 466 tūkst. litų.

Akcijų įsigijimo metu LITGRID AB turėjo šių dukterinių įmonių akcijas:

LITGRID AB dukterinė įmonė	LITGRID AB dukterinės įmonės buveinės adresas	LITGRID AB valdomų akcijų dalis	Pagrindinė veikla
BALTPOL UAB	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	67 proc.	Energijos išteklių biržos operatorius ir gamtinių dujų, pagalbinių instrumentų bei biokuro rinkų operatorius
UAB „TETAS“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	61 proc.	Transformatorių pastatų ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovėje) ir asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (Grupėje) (tęsinys)

Akcijų įsigijimo metu LITGRID AB investicijos į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	LITGRID AB valdomų akcijų dalis	Pagrindinė veikla
UAB Technologijų ir inovacijų centras	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
UAB "Elektros tinklo paslaugos"	Motorų g. 2, Vilnius, Lietuva	25 proc.	Elektros tinklų ir susijusių įrenginių remontas ir techninė priežiūra, statyba
LitPol Link Sp.z.o.o	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50 proc.	Elektros perdavimo jungčių projektavimas

Pirkimo metu (2012 m. rugsėjo 30 d.) įsigytas LITGRID AB turtas ir įsipareigojimai (apskaitinėmis vertėmis):

Ilgalaikis turtas:

Nematerialusis turtas	1,262
Materialusis turtas	1,971,275
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą	111,427
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	21,313
Atidėto pelno mokesčio turtas	235
Kitas finansinis turtas, skirtas perparduoti	7,722
Ilgalaikio turto iš viso	2,113,234

Trumpalaikis turtas:

Atsargos	13,126
Išankstiniai apmokėjimai	1,417
Prekybos gautinos sumos	51,325
Kitos gautinos sumos	86,692
Kitas finansinis turtas	85,723
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	119,402
Trumpalaikio turto iš viso	357,685

Ilgalaikiai įsipareigojimai:

Dotacijos	(257,227)
Ateinančių laikotarpių pajamos	(14,127)
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	(12,337)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	(169,889)
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	(453,580)

Trumpalaikiai įsipareigojimai:

Paskolos	(4,596)
Prekybos skolos	(100,295)
Gauti išankstiniai apmokėjimai	(2,873)
Mokėtinas pelno mokestis	(14,577)
Kitos mokėtinos sumos	(369,947)
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	(492,288)

Įsigyto grynojo turto vertė **1,525,051**

Įsigijimo kaina **(750,000)**

Skirtumas, apskaitytas nuosavo kapitalo straipsniuose, tenkantis **775,051**

Įmonės akcininkams 732,833

Nekontroliuojančiai daliai 42,218

Grupė konsolidavo LITGRID Grupės rezultatus už visus 2012 metus.

UAB „EPSO-G“
 Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
 (visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

6. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovėje) ir asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (Grupėje) (tęsinys)

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Grupės finansinėse ataskaitose

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Laikotarpio pradžioje	16,052	-	20,804	-
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	-	-	232	-
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno/(nuostolių) dalis	1,151	-	636	-
Investicijų vertės sumažėjimas	(1,281)	-	-	-
Perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti	-	-	(5,620)	-
Laikotarpio pabaigoje	15,922	-	16,052	-

2013 m. finansinėse ataskaitose yra apskaitytas investicijos į UAB "Duomenų logistikos centras" vertės sumažėjimas, lygus 1,281 tūkst. Lt, iki tikrosios vertės, kuri yra nustatyta remiantis nepriklausomo vertintojo vertinimu. Vertinimas buvo atliktas naudojant diskontuotą pinigų srautų metodą.

2012 m. sausio 6 d. LITGRID AB asocijuotai įmonei „Elektros tinklo paslaugos“ UAB padidinus akcinį kapitalą AB „LESTO“ (UAB „Visagino atominė elektrinė“ grupės įmonė) nepiniginio įnašu, LITGRID AB valdoma asocijuotos įmonės akcijų dalis sumažėjo nuo 29 proc. iki 25 proc. Pelnas iš dalies asocijuotoje įmonėje perleidimo pripažintas Grupės finansinėse ataskaitose buvo apskaičiuotas taip:

Grupė 2012 m.

Kitų akcininkų įnašai į asocijuotas įmonės įstatinį kapitalą	1,013
Perleisto grynojo turto dalis	(781)
Pelnas dėl dalies asocijuotoje įmonėje pasikeitimo	232

Asocijuotų įmonių finansinės padėtyys 2013 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2013 metus (neaudituota):

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB "Duomenų logistikos centras"	74,647	12,379	65,662	5,373
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,335	461	2,592	143

Asocijuotų įmonių finansinės padėtyys 2012 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2012 metus (neaudituota):

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB "Duomenų logistikos centras"	68,106	11,350	65,427	3,001
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,441	458	2,873	37

Įgyvendinant elektros energetikos sektoriaus pertvarkymo planą ir vadovaujantis LITGRID valdybos 2012 m. spalio 17 d. sprendimu, LITGRID ir AB „LESTO“ (toliau - LESTO) sudarė akcijų mainų sutartį. Šia akcijų mainų sutartimi 2013 m. sausio 7 d. LITGRID už 8,025 tūkst. Lt bendrovei LESTO perleido nuosavybės teise priklausančias UAB „Elektros tinklo paslaugos“ akcijas, kurios sudarė 25,03 proc. šios įmonės įstatinio kapitalo, mainais įsigyjančios LESTO perleidžiamas UAB „Tetas“ akcijas už 6,752 tūkst. Lt, kurios sudarė 38,87 proc. šios įmonės įstatinio kapitalo. Skirtumą tarp nustatytų mainomų akcijų tikrųjų verčių, 1,273 tūkst. Lt, LESTO sumokėjo LITGRID AB.

Grupės finansinėse ataskaitose 2012 m. gruodžio 31 d. suma, atitinkanti LITGRID nuosavybės teise priklausančių UAB „Elektros tinklo paslaugos“ akcijų vertę buvo klasifikuojama kaip ilgalaikis turtas, skirtas parduoti ir sudarė 5,620 tūkst. Lt. Grupės pelnas iš šių akcijų pardavimo sudarė 2,405 tūkst. Lt.

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A, Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

7. Finansinis turtas, galimas parduoti

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės kitą finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudarė šių įmonių akcijos:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
„Nord Pool Spot“ AS	6,638	6,638
UAB „NT Vėldos“	1,084	1,084
UAB "Technologijų ir Inovacijų Centras"	1	1
Iš viso	7,723	7,722

2012 m. rugpjūčio 1 d. LITGRID AB įsigijo 2.04 proc. Šiaurės šalių elektros biržos „Nord Pool Spot“ AS akcijų.

2013 m. lapkričio 25 d. LITGRID AB kartu su „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB ir AB LESTO pasirašė bendros įmonės UAB Technologijų ir inovacijų centras, kurios vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas akcininkams, steigimo sutartį.

Įsteigtos uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis kapitalas sudarys 10 000 litų. „Lietuvos energija“, UAB, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, AB LESTO ir LITGRID AB atitinkamai įsigijo 50 proc., 20 proc., 20 proc. ir 10 proc. įsteigtos uždarnosios akcinės bendrovės akcijų. Įmonė buvo registruota 2013 m. gruodžio 4 d.

8. Atsargos

Grupės atsargas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai, įsigijimo (pagaminimo) vertė	9,334	14,527
Atimti: nukainojimas iki gryniosios galimo realizavimo vertės	(490)	(524)
Iš viso	8,844	14,003

Atsargų, apskaičiuotų grynąja galimo realizavimo vertė, balansinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 885 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 1,560 tūkst. Lt). Grupėje sąnaudos per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 29,943 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. – 36,321 tūkst. Lt).

2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas buvo toks:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pradžioje	524	672
Atsargų nukainojimas per ataskaitinį laikotarpį	(34)	(148)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	490	524

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

9. Prekybos gautinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės prekybos gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energijos pardavimą	71,377	44,888
Gautinos sumos už naujų vartotojų prijungimą	3,083	6,757
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	12,150	20,509
Gautinos sumos už prekybą elektros ilgalaikių kontraktų biržoje	1	2
Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(21,164)	-
Iš viso	65,447	72,156

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Per 2013 m. Grupė padarė 21,164 tūkst. Lt atidėjimą abejotinoms skoloms susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą balansavimo elektros energiją (žr. 31 pastabą), kuris buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje, 2012 m. gruodžio 31 d. Grupė neturėjo nuvertėjusių gautinų sumų.

Grupės prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, pradelimų analizė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	48,583	59,347
Pradelsta iki 30 dienų	5,664	9,109
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	2,980	2,315
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	5,075	380
Pradelsta virš 90 dienų	3,145	1,005
Iš viso	65,447	72,156

10. Kitos gautinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitas gautinas sumas sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	115,428	-	88,148	-
Sukauptos pajamos už suteiktas VIAP	2,694	-	6,711	-
Sukauptos gautinos palūkanos	355	-	326	-
Gautinos sumos už turto nuoma	618	-	618	-
Kitos gautinos sumos	500	10	370	-
Iš biudžeto gautinas PVM	4,475	1,787	616	616
Kitos sukauptos gautinos sumos	1,422	-	861	-
Atimti: vertės sumažėjimas	(9,552)	-	-	-
Iš viso	115,940	1,797	97,650	616

Tikroji trumpalaikių kitų gautinų sumų (finansinio turto) vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei. 2013 m. Grupė apskaitė gautinų sumų iš AB „LIFOSA“, AB „ORLEN“ ir AB „Achema“ pagal VIAP lėšas vertės sumažėjimą (31 pastaba), kuris 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 9,552 tūkst. litų ir kuris Grupės pelno (nuostolių) ataskaitai neturėjo įtakos, nes, kaip aprašyta 3.19 pastaboje, Grupė, vykdydama VIAP veiklą, veikia tik kaip tarpininkas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

10. Kitos gautinos sumos (tęsinys)

Grupės ir Bendrovės kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, pradelimų analizė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Nepradelsta	102,849	1,797	89,893	616
Pradelsta iki 30 dienų	1,020	-	295	-
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	935	-	8	-
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	1,026	-	-	-
Pradelsta virš 90 dienų	10,110	-	7,454	-
Iš viso	115,940	1,797	97,650	616

Grupė neapskaitė vertės sumažėjimo daugiau negu 90 dienų pradelstoms gautinoms sumoms, kadangi vadovybės vertinimu jas sudaro gautinos VIAP, kurių neatgavimas neturėtų įtakos Grupės pelno (nuostolio) ataskaitai (pastaba 3.19).

11. Kitas finansinis turtas

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės kitą finansinį turtą sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Administruojamos VIAP lėšos	15,879	59,847
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	5,380	2,465
Biržos dalyvių pinigai	3	1,178
Iš viso	21,262	63,490

Pagal Komisijos patvirtintą VIAP lėšų administravimo aprašą VIAP lėšų likutis turi būti atskirtas nuo kitų Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentų ir gali būti naudojamas tik VIAP lėšų mokėjimams. Grupės administruojamų VIAP lėšų likutis sumažėjo, kadangi per ataskaitinį dvylikos mėnesių laikotarpį VIAP administratoriaus išmokėtų VIAP lėšų suma viršijo VIAP administratoriaus surinktų VIAP lėšų sumą.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

12. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
„Swedbank“ AB obligacijos litais, išpirkimas 2014 m. kovo 7 d.	70,000	-
Iš viso	70,000	-

Grupė 2012 m. gruodžio 31 d. iki išpirkimo termino laikomų investicijų neturėjo. Grupės iki išpirkimo termino laikomų investicijų metinė palūkanų norma 0.71 proc.

Iki išpirkimo termino laikomų investicijų tikroji vertė 2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m gruodžio 31 d.
Pinigai banke ir kasoje	87,319	5,757	127,393	6
Iš viso	87,319	5,757	127,393	6

Tikroji pinigų ir pinigų ekvivalentų vertė artima jų apskaitinei vertei. Apriboto naudojimo pinigai yra apskaityti kito finansinio turto straipsnyje.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

14. Įstatinis kapitalas ir akcijų priedai

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 10,000 litų ir buvo padalintas į 10,000 vieno lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės būklės ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, išleisti naują akcijų emisiją ar parduoti dalį turto. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams dengti.

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis laikotarpio pradžioje	314,328	(47,149)	267,179
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(23,552)	3,533	(20,019)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(121)	18	(103)
Reorganizavimo pokytis	(7,860)	1,179	(6,681)
Padidėjimas dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainavimo	48	(7)	41
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	282,844	(42,427)	240,417
Likutis laikotarpio pradžioje	282,844	(42,427)	240,417
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(22,682)	3,402	(19,280)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(904)	136	(768)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	176	(26)	150
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	259,434	(38,915)	220,519

16. Privalomasis ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teises aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti.

Kiti rezervai

2012 m. balandžio 30 d. įvykusio LITGRID AB ellinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 325,000 tūkst. Lt iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną.

17. Dividendai

2013 m. balandžio 24 d. įvykusio dukterinės įmonės LITGRID AB ellinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 45,000 tūkst. Lt dividendų, iš kurių 1,125 tūkst. litų tenka nekontroliuojančiai daliai.

2012 m. balandžio 30 d. įvykusio dukterinės įmonės LITGRID AB ellinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 390,857 tūkst. Lt dividendų, iš kurių 9,771 tūkst. litų teko mažumai.

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

18. Dotacijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su turto įsigijimo finansavimu. Per 2013 m. ir 2012 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė
Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.	182,359
Gauta per laikotarpį	124,323
Pripažinta pajamomis per laikotarpį	(1,711)
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	304,971
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	304,971
Gauta per laikotarpį	121,103
Pripažinta pajamomis per laikotarpį	(2,119)
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	423,955

Gautas per 2013 m. dotacijos sudarė:

- ES fondų lėšos Grupės ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai - 34,411 tūkst. Lt (per 2012 m. - 37,831 tūkst. Lt);
- Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo fondo lėšos tarpsteminės jungties Lietuva - Lenkija LitPol Link įgyvendinimui - 1,692 tūkst. Lt (per 2012 m. - 1,492 tūkst. Lt);
- VIAP lėšos tarpsteminės jungties Lietuva - Švedija („NordBall“) įgyvendinimui - 85,000 tūkst. Lt (per 2012 m. - 85,000 tūkst. Lt).

Bendrųjų pajamų ataskaitoje už 2013 m. 2,119 tūkst. Lt dotacijų pajamomis buvo sumažintos nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos (per 2012 m. - 1,711 tūkst. Lt).

19. Paskolos

Grupės paskolos pagal grąžinimo terminus sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Po penkerių metų mokėtinos sumos (iki 10 m.)	37,981	-
Po vienerių metų mokėtinos sumos (iki 5 m.)	127,063	138,112
Per vienerius metus mokėtinos sumos	56,479	45,956
Iš viso	221,523	184,068

2012 m. liepos 16 d. LITGRID AB dukterinė įmonė UAB „Tetas“ sudarė sąskaitos kreditavimo sutartį su AB SEB bankas su 5,200 tūkst. Lt kredito limitu. 2013 m. birželio 5 d. buvo pasirašytas sutarties pakeitimas Nr. 4 ir kredito limitas padidintas iki 10,000 tūkst. Lt. Sutartis galioja iki 2014 m. gegužės 31 d. Sąskaitos kredito perviršimui taikoma kintama palūkanų norma nustatoma remiantis vienos dienos Vilniaus tarpbankine palūkanų norma (VILIBOR) pridodant 1.10 procento metų palūkanų dydžio banko skolinimo rizikos ir pelno maržą. 2013 m. gruodžio 31 d. UAB „Tetas“ panaudotas kredito limitas buvo 7,449 tūkst. Lt (2012 m. gruodžio 31 d. - 4,522 tūkst. Lt).

2012 m. spalio 5 d. LITGRID AB pasirašė paskolos sutartį su Pohjola Bank Plc. Paskolos suma yra 200,262 tūkst. Lt (58,000 tūkst. EUR), iš kurios 62,150 tūkst. Lt (18,000 tūkst. EUR) buvo grąžinti iki 2013 m. gruodžio 31 d. Paskolos palūkanų normą sudaro 1 mėn. EURIBOR ir 0.94 proc. marža.

2013 m. rugsėjo 12 d. LITGRID AB pasirašė paskolos sutartį su Nordic Investment Bank. Paskolos bendra suma yra 75,962 tūkst. Lt (22,000 tūkst. EUR). Paskolos palūkanų normą sudaro 6 mėn. EURIBOR ir 1.15 proc. marža.

Grupės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.11 proc. (2012 m. gruodžio 31 d. - 1.04 proc.)

2013 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudoto faktoringo finansavimo likutis sudarė 2,104 tūkst. Lt. (2012 m. gruodžio 31 d. - 1,086 tūkst. Lt.).

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

20. Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Ateinančių laikotarpių pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	13,274	13,990
Iš viso	13,274	13,990

Ateinančių laikotarpių pajamos iš naujų vartotojų prijungimo susidarė dėl naujų vartotojų prijungimo iki 2009 m. liepos 1 d. (žr. 3.18 pastabą).

21. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Mokėtina suma už LITGRID AB akcijas	690,000	690,000	720,000	720,000
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų	-	-	5,537	-
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	717	-	726	-
Garantiniai atidėjiniai	-	-	28	-
Iš viso	690,717	690,000	726,291	720,000

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus mokėtinos sumos. Kiekvienas darbuotojas, išeinantis iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, turi gauti 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoką.

Garantinius atidėjinius sudaro įsipareigojimai kelerių metų laikotarpiui, per kurį nemokamai atliekami garantinio aptarnavimo darbai.

Bendra mokėtina suma už LITGRID AB akcijas UAB „Visagino atominė elektrinė“ 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė (be 3.25 pastaboje aprašyto Galutinės kainos priedo) 725,000,000 Litų (2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 750,000,000 Litų).

Kitų ilgalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų einamųjų metų dalis

2013 m. gruodžio 31 d. LITGRID AB akcijų pirkimo neapmokėta kainos dalis, mokėtina 2014 metais sudaro 35 000 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai lygi 30,000 tūkst. litų). Mokėtina suma už sukauptas palūkanas, apskaičiuotas neapmokėtai kainos daliai už 2013 metus, sudariusios 2 469 tūkst. litų (2012 m. atitinkamai 3,547 tūkst. litų), yra apskaitytos kitų mokėtinų sumų straipsnyje.

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasias pelno mokestis

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Pelno mokesčio sąnaudų komponentai		
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	20,518	16,666
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(16,056)	(11,745)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio - sąnaudos (pajamos)	4,462	4,921

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis (tesinys)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Kita	Sukauptos sąnaudos/ pajamos	Turto vertės sumažėjimai	Iš viso
Atidėtojo pelno mokesčio turtas					
2012 m. sausio 1 d.	2,024	277	407	10,791	13,499
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(162)	(97)	(9)	(626)	(894)
2012 m. gruodžio 31 d.	1,862	180	398	10,165	12,605
2013 m. sausio 1 d.	1,862	180	398	10,165	12,605
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(151)	134	(5)	2,708	2,686
2013 m. gruodžio 31 d.	1,711	314	393	12,873	15,291

Grupė	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Iš viso
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai					
2012 m. sausio 1 d.	(181,472)	(465)	(9,723)	-	(191,660)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	11,963	161	579	(75)	12,634
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(6)	-	-	-	(6)
2012 m. gruodžio 31 d.	(169,571)	(373)	(9,143)	(75)	(179,162)
2013 m. sausio 1 d.	(169,571)	(373)	(9,143)	(75)	(179,162)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	13,015	(111)	564	(99)	13,369
2013 m. gruodžio 31 d.	(156,556)	(484)	(8,579)	(174)	(165,793)

218

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2012 m. gruodžio 31 d.

324

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.

(166,775)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2012 m. gruodžio 31 d.

(150,828)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2013 m. gruodžio 31 d.

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	18,896	32,953	28,091	(2,944)
Pelno mokestis, apskaičiuotas taikant 15 proc. tarifą	2,834	4,943	4,214	(442)
Investicijų lengvatos įtaka	(543)	-	(137)	-
Bendrovės sukaupti mokestiniai nuostoliai, kuriems nepripažintas atidėto pelno mokesčio turtas	1,647	1,647	442	422
Išlaidų, nemažinančių/pajamų nedidinančių apmokestinamojo pelno, mokestinis efektas	524	(6,590)	402	-
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	4,462	-	4,921	-

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

23. Prekybos skolos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės prekybos skolas sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Skolos už rangos darbus, kitas paslaugas	51,570	18	59,534	-
Skolos už elektros energiją	15,111	-	14,254	-
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	6,592	-	13,310	-
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	4,508	-	15,520	-
Skolos už elektros energijos tranzitą	841	-	-	-
Iš viso	78,622	18	102,618	-

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

24. Gauti išankstiniai apmokėjimai

Grupės gautus išankstinius apmokėjimus 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	3,461	1,137
Kitos avansų gautos sumos	1,428	2,260
Iš viso	4,889	3,397

Grupės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tame tarpe ir už prekybą biržoje.

25. Kitos mokėtinos sumos

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitas mokėtinas sumas sudaro:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos VIAP lėšos	102,730	-	63,796	-
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	12,706	-	73,413	-
Avansų gautos sumos iš naujų vartotojų*	6,238	-	13,893	-
Į biudžetą mokėtinas PVM	3,500	-	6,713	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1,997	-	1,921	-
Mokėtini dividendai	1,526	-	1,462	-
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	2,523	-	2,215	-
Mokėtinos palūkanos	2,469	2,469	3,547	3,547
Sukauptos kitos sąnaudos	3,894	50	2,036	9
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	1,118	-	668	-
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	958	-	1,154	-
Iš viso	139,659	2,519	170,818	3,556

Tikroji trumpalaikių kitų mokėtinų sumų (finansiniai įsipareigojimų) vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

*Avansų gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos.

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

26. Elektros ir susijusių paslaugų pajamos

	Grupė 2013 m.	Grupė 2012 m.
Elektros perdavimo paslauga	227,200	219,535
Prekyba balansavimo/reguliavimo energija	186,849	108,828
Galios rezervavimo paslaugos	93,813	64,597
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	16,193	21,200
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga (Pastaba 3.19)	11,257	15,081
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	5,965	1,031
Kitos pajamos	21	255
Iš viso	541,298	430,527

27. Kitos pajamos

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Remonto ir kitos paslaugos	64,149	-	66,566	-
Pajamos iš turto nuomos	5,987	-	6,060	-
Projektavimo darbai	1,537	-	3,332	-
Kitos pajamos	931	10	1,882	-
Iš viso	72,604	10	77,840	-

28. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės/Grupės susijusios šalys 2013 m. ir 2012 m. buvo:

- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (kontroliuojantis Bendrovės akcininkas);
- UAB „Lietuvos energija“ (pavadinimas iki 2013 m. rugpjūčio 29 d.: UAB "Visagino atominė elektrinė") ir jos dukterinės įmonės buvo laikomos susijusiomis šalimis iki 2012 m. rugsėjo 28 d., nes iki šios datos ji buvo kontroliuojantis Bendrovės dukterinės įmonės akcininkas;
- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai kontroliuojamos įmonės;
- Bendrovės vadovai.

Grupė/ Bendrovė nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Didžiausi pirkimai ir pardavimai susijusių šalių grupėje už 2013 m. ir 2012 m. laikotarpį buvo tarp Bendrovės dukterinės įmonės LITGRID AB ir UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonių AB LESTO bei Lietuvos energijos gamyba AB. Iš jų Grupė daugiausia pirkė elektros energiją, mokėjo VIAP lėšas. Buvo parduodama elektros energija, teikiama elektros energijos galios rezervavimo paslauga, perdavimo paslauga, renkamos VIAP lėšos.

2013 m. Grupės sandoriai ir 2013 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės asocijuotos įmonės	2,533	616	15,141	6,140
Iš viso	2,533	616	15,141	6,140

Per 2013 m. Bendrovė neturėjo jokių sandorių su susijusiomis šalimis, išskyrus iš LITGRID AB 2013 m. gautus dividendus (17 pastaba) ir todėl 2013 m. gruodžio 31 d. taip pat neturėjo ir likučių su susijusiomis šalimis.

UAB „EPSO-G“
Įmonės kodas 302826889 A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

28. Sandoriai tarp susijusių šalių (tęsinys)

2012 m. Grupės sandoriai ir 2012 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	Prekybos ir kitos gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
UAB "Lietuvos energija" grupės įmonės	47,237	122,225	692,308	1,280,502
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	-	-	1	-
Grupės asocijuotos įmonės	3,718	625	23,591	6,388
Iš viso	50,955	122,850	715,900*	1,286,890**

*Iš to skaičiaus 432,243 tūkst. Lt VIAP lėšų, sumokėtų susijusioms šalims, ir 131,620 tūkst. Lt pirkimų biržoje iš susijusių šalių. Šiuose sandoriuose Grupė veikia kaip tarpininkas. Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta biržoje sudarytų prekybinių sandorių ir VIAP lėšų administravimo sandorių, kuriuose ji veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu.

**Iš to skaičiaus 623,532 tūkst. Lt VIAP lėšų, gautų iš susijusių šalių, ir 304,339 tūkst. Lt pardavimų biržoje susijusioms šalims. Grupė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta biržoje sudarytų prekybinių sandorių ir VIAP lėšų administravimo sandorių, kuriuose ji veikia kaip tarpininkas Komisijos/valstybės vardu.

2012 m. Bendrovės sandoriai ir 2012 m. gruodžio 31 d. likučiai su susijusiomis šalimis sudarė:

Susijusios šalys	Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
UAB "Lietuvos energija"	720,000	33,547	753,547	-
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	-	-	1	-
Iš viso	720,000	33,547	753,548	-

Išmokos vadovybei

	Grupė 2013 m.	Bendrovė 2013 m.	Grupė 2012 m.	Bendrovė 2012 m.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	2,760	76	2,713	3
Iš jų: Išieitinės kompensacijos	259	1	246	-
Vidutinis sąrašinis vadovų skaičius	17	1	17	1

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai/departamentų direktoriai ir vyr. finansininkai.

29. Finansinės rizikos faktoriai

Grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės dukterinės įmonės LITGRID AB Finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis LITGRID AB valdybos patvirtintu LITGRID AB grupės išdo valdymo tvarkos aprašu.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės būklės ataskaitoje)

Finansinis turtas	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	65,447	-	72,156	-
Kitos gautinos sumos	111,477	10	97,034	-
Kitas finansinis turtas	21,262	-	63,490	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	87,319	5,757	127,393	6
Paskolos ir gautinos sumos	285,505	5,767	360,073	-
Kitas finansinis turtas				
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	70,000	-	-	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	7,723	-	7,722	-
Iš viso	363,228	5,767	367,795	6

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

29. Finansinės rizikos faktoriai (tęsinys)

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimas „Lietuvos energija“ UAB už LITGRID AB įsigijimą	727,469	727,469	753,547	753,547
Paskolos	221,523	-	184,068	-
Prekybos skolos	78,634	18	102,618	-
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	123,379	50	141,852	-
Iš viso	1,151,005	727,537	1,182,085	753,547

Kredito rizika

2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	Grupė 2013 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2013 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2012 m. gruodžio 31 d.	Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	355,505	5,767	367,795	6

Grupė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro apie 93 proc. (2012 m. - 97 proc.) visų Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų (finansinio turto), didžiausio pirkėjo - skirstomųjų tinklų operatoriaus AB LESTO - mokėtinos sumos sudaro 15 proc. (2012 m. - 60 proc.) visų Grupės gautinų sumų (finansinio turto).

LITGRID AB, sudarydama sutartis su pirkėjais - balansavimo energijos tiekėjais - reikalauja sumokėti nustatyto dydžio depozitą arba pateikti banko garantiją, remiantis LITGRID AB generalinio direktoriaus patvirtinta „LITGRID AB balansavimo energijos tiekėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše“ numatyta tvarka ir sąlygomis. Kitais atvejais, kadangi pagrindiniai pirkėjai yra patikimi klientai - AB LESTO, kuri yra UAB „Visagino atominė elektrinė“ grupės įmonė, ir stambios pramonės įmonės - Grupė iš pirkėjų nereikalauja užstato.

Grupė/Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybės vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei AA- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų reitingai, kuriuose Grupė/Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba) ir kitą finansinį turtą (11 pastaba):

Nordea	AA-
Danske bank	A-
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų, be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų įsisenėjimo analizė pateikta 9 ir 10 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir/ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynųjų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš veiklos 2013 metais yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas - atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1.14 ir 1.12 (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1.03 ir 0.99). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2013 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0.2 ir 0.2 (2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 0.19 ir 0.19).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

29. Finansinės rizikos faktoriai (tęsinys)

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė					
	<u>Iki 3 mėn.</u>	<u>Nuo 4 mėn. iki vienerių metų</u>	<u>Per antrus metus</u>	<u>Per trečius - penktus metus</u>	<u>Po penkerių metų</u>
2013 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	202,012	45,803	40,281	265,926	435,868
Paskolos	8,253	51,186	43,399	87,880	39,968
2012 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	65,985	33,547	40,728	218,757	523,319
Paskolos	4,996	42,856	43,294	97,659	-
Bendrovė					
	<u>Iki 3 mėn.</u>	<u>Nuo 4 mėn. iki vienerių metų</u>	<u>Per antrus metus</u>	<u>Per trečius - penktus metus</u>	<u>Po penkerių metų</u>
2013 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	67	45,803	40,281	265,926	435,868
2012 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	-	33,547	40,728	218,757	523,319

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų ir mokėtinų sumų bei overdraftą, kurių palūkanos susijusios su VILJIBOR ir EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 0,1 proc. 2013 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų ir mokėtinų sumų palūkanų įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 926 tūkst. litų.

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo/pardavimo sutartis sudaro tik litais arba eurai. Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas susietas su euru fiksuotu kursu, dėl to užsienio valiutų rizikos iš esmės nėra.

30. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos ir iki išpirkimo laikomos investicijos.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, terminuotų indėlių, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis obligacijų, į kurias investuota, vertės nustatymu. Nustatyta tikroji vertė priskiriama vertinimo modelių, kurių duomenys netiesiogiai prieinami rinkoje, grupei (2 lygis).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

31. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Tiesminiai nagrinėjimai

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį atsakovams A. Blyškiui, B. Černauskienei, A. Černauskui (toliau – atsakovai) ir AB SEB bankui dėl servituto, reikalingo 330 kV elektros perdavimo oro linijai Klaipėda – Telšiai statyti ir aptarnauti, nustatymo. Atsakovai nesutikdami su LITGRID AB siūloma teisės aktų nustatyta tvarka paskaičiuota kompensacijos suma už servituto nustatymą pareiškė LITGRID AB priešieškinį ir reikalauja jiems priteisti 700 tūkst. Lt nuostolių atlyginimo už servituto nustatymą. Byla išnagrinėta I instancijos teisme, iš LITGRID AB žemės savininkų naudai priteista 650 548 Lt. LITGRID AB, nesutikdama su teismo sprendimu, jį apskundė apeliacine tvarka. Apeliacinis procesas gali trukti kelis metus. Yra galimybė, kad Lietuvos apeliacinis teismas paliks galioti I instancijos sprendimą, kuriuo iš LITGRID AB priteista nurodyta suma. 2013 m. Bendrovių padarė atidėjimą galimai priteistina 650 548 Lt, kuris apskaičiuotas kitų mokėtinų sumų straipsnyje, ir atitinkamai padidino nebaigtos statybos vertę 2013 m. gruodžio 31 d.

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį AB Achema dėl skolos ir palūkanų priteisimo. LITGRID AB pateikė ieškinį AB Achema dėl 2, 271, 108.65 Lt skolos ir 20,918.25 Lt palūkanų priteisimo pagal LITGRID AB su AB Achema sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį (toliau – Sutartis) už VIAP už 2011 m. balandžio – birželio mėn. Ši byla Kauno apygardos teismo 2012 m. birželio 14 d. nutartimi yra sustabdyta iki tol, kol bus išnagrinėta kita byla pagal AB Achema ieškinį pripažinti Sutarties dalį prieštaraujančia imperatyvioms įstatymų normoms ir taikyti restituciją. Civilinės bylos pagal Achema ieškinį nagrinėjimas taip pat yra sustabdytas iki bus išnagrinėta Lietuvos vyriausiam administraciniam teismui (toliau – LVAT) nagrinėjama administracinė byla pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės 2011 m. kovo 2 d. skundą (prašymą) dėl poįstatyminių aktų neatitikimo Elektros energetikos įstatymui (toliau – byla pagal Seimo narių skundą). Pastaroji byla pagal Seimo narių skundą 2012 m. sausio 30 d. nutartimi yra sustabdyta iki tol, kol Konstituciniame Teisme nebus išnagrinėta byla pagal 33 Seimo narių grupės 2011 m. birželio 14 d. skundą dėl Elektros energetikos įstatymo 2 str. 41 d. prieštaravimo Konstitucijai. 2013 m. gruodžio 31 d. AB „Achema“ pradelstas įsiskolinimas sudarė 10,247 tūkst. litų. Bylos baigtis neturės jokios įtakos LITGRID AB ar Grupės grynajam pelnui (nuostoliui) dėl to, kad LITGRID AB veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsnyje.

Administracinė byla pagal pareiškėjo AB Achema skundą dėl žalos, padarytos neteisėtai valstybės valdžios institucijų veiksmais, atlyginimo. AB Achema skundas grindžiamas tuo, jog valstybės valdžios institucijos, veikdamos neteisėtai bei viršydamos savo kompetenciją, priėmė Elektros energetikos įstatymą, prieštaraujantį Konstitucijai bei Europos Sąjungos teisės aktams, bei poįstatyminių reguliavimų, kuris prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams. Dėl tariamai neteisėtų valstybės valdžios institucijos veiksmų AB Achema teigia patyrusi 3,127,402.11 Lt žalą. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2011 m. gruodžio 7 d. nutartimi sustabdė šią administracinę bylą iki bus išnagrinėta LVAT nagrinėjama byla pagal Seimo narių skundą, kuri, kaip minėta aukščiau šioje pastaboje, yra sustabdyta iki Konstitucinio Teismo sprendimo priėmimo. Bylos baigtis neturės jokios įtakos LITGRID AB grynajam pelnui (nuostoliui), kadangi LITGRID AB veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje. Vadovybė nemano, kad šis tiesminis nagrinėjimas turės neigiamos įtakos Grupės grynajam pelnui (nuostoliui).

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį AB Achema dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. LITGRID AB pateikė AB Achema 1,304,306.51 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu byla sustabdyta (įsiteisėjęs sprendimas) iki bus priimtas ir įsiteisės sprendimas Vilniaus apygardos administraciniam teismui nagrinėjamoje administracinėje byloje Nr. I-2498-365/2013, dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo, dėl VIAP lėšų ir kainų 2013 m. nustatymo. Pažymėtina, kad LITGRID AB nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPPOOL UAB, jei LITGRID AB vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, LITGRID AB turi teisę mažinti BALTPPOOL UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas LITGRID AB atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės grynajam pelnui (nuostoliui).

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį AB LJFOSA dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. LITGRID AB pateikė AB LJFOSA 362,517.60 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu byla sustabdyta iki bus priimtas ir įsiteisės sprendimas Vilniaus apygardos administraciniam teismui nagrinėjamoje administracinėje byloje Nr. I-2075-365/2013, dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimo, dėl VIAP lėšų ir kainų 2013 m. nustatymo. Teismo sprendimas dėl bylos sustabdymo yra apskųstas apeliacine tvarka. Pažymėtina, kad LITGRID AB nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPPOOL UAB, jei LITGRID AB vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, LITGRID AB turi teisę mažinti BALTPPOOL UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas LITGRID AB atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės grynajam pelnui (nuostoliui).

Civilinė byla pagal LITGRID AB ieškinį AB ORLEN Lietuva dėl skolos ir palūkanų priteisimo už 2013 m. sausio mėn. bei įpareigojimo sudaryti VIAP lėšų surinkimo sutartį. LITGRID AB pateikė AB ORLEN Lietuva 366,856.42 Lt reikalavimą, įskaitant palūkanas, už 2013 m. sausio mėn. nesumokėtas VIAP lėšas. Šiuo metu vyksta pasirengimas nagrinėti bylą iš esmės (vyksta teismo posėdžiai). Pažymėtina, kad LITGRID AB nuo 2013 metų atlieka tik VIAP lėšų surinkėjo funkciją. Pagal sutartį su VIAP lėšų administratoriumi Grupės įmone BALTPPOOL UAB, jei LITGRID AB vartotojai nemoka VIAP lėšų 3 mėnesius iš eilės, LITGRID AB turi teisę mažinti BALTPPOOL UAB (kuri veikia kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų (mokėtinų) sumų straipsnyje) pervedamas lėšų sumas suma, kurios vartotojai nesumoka Bendrovei. Atsižvelgiant į išdėstytą, Teismo priimtas palankus ar nepalankus sprendimas LITGRID AB atžvilgiu neturės neigiamos įtakos Grupės grynajam pelnui (nuostoliui).

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2013 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

31. Neapibrėžtieji įsipareigojimai (tesinys)

Civilinė byla pagal A. Žilinskio ir Ko UAB ieškinį dėl priešpriešinio vienaarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei dėsponingų priteisimo. A. Žilinskio ir Ko UAB pagal 2010-07-02 Rangos sutartį iki 2011-11-18 turėjo atlikti 110 kV kabelių linijos Nemunas-Murava statybos darbus, tačiau šie darbai buvo pabaigti tik 2013-01-30. LITGRID AB už pradėtą laikotarpį rangovui priskaičiavo 880,187,45 Lt netesybų, kurias įskaitė iš rangovui mokėtinų sumų kaip vienaarūšį priešpriešinį reikalavimą ir 2012 m. pripažino 880,187,45 Lt dėsponingų pajamas (paaiškėjus naujomis aplinkybėmis vėliau ši suma sumažinta iki 861,738,84 Lt, rangovui grąžinus 18,448,61 Lt). Rangovas reikalavo teismo pripažinti įskaitymą negaliojančiu, grąžinti išskaičiuotą netesybų sumą ir priteisti dėsponingus už laiku neatliktą mokėjimą. 2013-10-16 teismas priėmė sprendimą atmesti ieškovo A. Žilinskio ir Ko UAB ieškinį visiškai. 2013-11-14 ieškovas teismo sprendimą apskundė apeliacine tvarka. LITGRID AB nepadarė atidėjimo galimai grąžintinai netesybų ir priteistinai dėsponingų sumai, kadangi tikisi laimėti bylą.

Civilinės bylos pagal LITGRID AB ieškinius balansavimo elektros energijos tiekėjams dėl įsiskolinimo už įsigytą balansavimo elektros energiją:

- Vilniaus apygardos teisme 2014 01 28 priimtas sprendimas dėl ECO Energy Systems UAB bankroto bylos iškelimo, LITGRID AB ketina teikti kreditorinius reikalavimus, lygius 1 738 520,97 Lt sumai, teismo paskirtam bankroto administratoriui;
- 2013 m. gruodžio 10 d. LITGRID AB pateikė Vilniaus komercinio arbitražo teismui ieškinį dėl Balansavimo elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties su UAB „Elektra visiems“ bendrai 7.754.569,26 Lt sumai;
- 2013 m. gruodžio 20 d. LITGRID AB pateikė Vilniaus komercinio arbitražo teismui ieškinį dėl Balansavimo elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarties su Sky Energy group UAB (dabar UAB „Saurama“) bendrai 14.348.302,54 Lt sumai. LITGRID AB prašymu Vilniaus apylinkės teismas pritaikė laikinąsias apsaugos priemones ir areštavo Sky Energy group UAB turtą ieškinyje nurodytai sumai. 2013 m. LITGRID AB padarė 21 163 655,94 Lt atidėjimą abejotinom skolom susijusios su aukščiau išvardintais įsiskolinimais.

Civilinė byla pagal UAB „Energijos kodas“ ieškinį dėl 5 621 835 Lt. nuostolių priteisimo ir kitų nepriklausomų elektros energijos tiekėjų grupės LITGRID AB pateiktos pretenzijos, susijusios su galimais nepriklausomų tiekėjų nuostoliais dėl LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais, tariamai nulėmusio didmeninių elektros energijos kainų padidėjimą rinkoje. UAB „Energijos kodas“ ir kitų nepriklausomų tiekėjų grupė teigia, kad patyrė nuostolių dėl neteisėto (konkurencijos teisę pažeidžiančio) LITGRID AB susitarimo su Latvijos ir Estijos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriais. Jų nuomone, šis susitarimas nulėmė konkurencijos apribojimą didmeninėje elektros energijos tiekimo rinkoje ir to išdavoje padidėjo didmeninės elektros energijos kainos rinkoje. Nepaisant didmeninių elektros energijos kainų padidėjimo, UAB „Energijos kodas“ ir kiti pretenzijas pateikę nepriklausomi tiekėjai, elektros energiją pirkę rinkoje tuo metu galiojusiomis kainomis, o galutinaiams vartotojams tiekė fiksuotomis mažesnėmis kainomis. Dėl šio kainų skirtumo, UAB „Energijos kodas“ teigia patyrusi 5 621 835 Lt. nuostolių ir pateikė ieškinį dėl šių nuostolių kompensavimo. LITGRID AB nesutinka su ieškiniu ir jame išdėstytais argumentais. Šiuo metu bendrovė rengia atsilepimą į pateiktą ieškinį. LITGRID AB pretenzijas pateikę nepriklausomi elektros energijos tiekėjai taip pat nurodė, kad yra patyrę nuostolių ir ketina kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo. Pateikdama atsakymus į šias pretenzijas, LITGRID AB informavo nepriklausomus tiekėjus, kad nesutinka su pateiktomis pretenzijomis ir jose nurodytais argumentais dėl tariamų nuostolių. Bendrovės vadovybės nuomone, įvertinus visų esamų aplinkybių ir faktų visumą, šios pretenzijos nepagrįstos, pateikti reikalavimai nėra paremti svariais įrodymais ir argumentais bei nėra objektyvių galimybių pakankamai tiksliai įvertinti bendros dėl šio neapibrėžtumo galinčių atsirasti pretenzijų sumos, todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

Be to, 2014 m. kovo 6 d. LITGRID AB gavo detalizuotą ABB AB pretenziją dėl papildomo apmokėjimo už padidintą šuntinių reaktorių galią vykdant 2013-02-15 Alytaus aukštos įtampos nuolatinės srovės įtarpą su 400kV skirstykla projektavimo ir statybos darbų sutartį Nr. SUT-40-13 (darbai yra vienas iš Lit-Pol link jungties į Lenkiją įgyvendinimo etapų). ABB AB teigimu, toks šuntinių reaktorių galios padidinimas nebuvo numatytas sudarytoje sutartyje, todėl ABB AB skaičiavimais LITGRID AB už darbus turėtų papildomai sumokėti 3,005 tūkst. litų (870 tūkst. EUR). LITGRID AB nuomone, pretenzija yra nepagrįsta, reikalingas galios padidinimas įėjo į sutarties apimtį ir rangovas tai turėjo įvertinti pirkimo procedūrų metu, todėl LITGRID AB ABB AB pretenziją ginčys ir todėl šiose finansinėse ataskaitose nebuvo apskaityti jokie atidėjimai, susiję su šiuo neapibrėžtumu.

32. Nebalansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai pirkti ilgalaikį materialųjį turtą pateikti 5 pastaboje.

33. Pobalansiniai įvykiai

Įgyvendinant 2014 m. vasario 14 d. LITGRID AB valdybos sprendimą, 2014 m. vasario 24 d. yra įsteigta UAB Tinklo priežiūros centras. Įsteigtos bendrovės pagrindinis veiklos tikslas – pasirengti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės elektros energetikos sistemomis įrengimui, valdymui ir eksploatavimui, kaupti kompetenciją bei patirtį, susijusią su šių elektros tarpsteminio jungčių valdymu ir eksploatavimu.

UAB „Tinklo priežiūros centras“ įstatinis kapitalas yra 600,000 litų. Bendrovė per LITGRID AB valdo 97,5 proc. UAB „Tinklo priežiūros centras“ akcijų.

Vykdant Bendrovės vienintelio akcininko 2014 m. vasario 21 d. sprendimą, Bendrovės įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 77,516,533 litų perduodant Bendrovei Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklausančias 31,575,724 AB „Amber Grid“ paprastąsias vardines nematerialias akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt, ir kurios suteikia 17,7 proc. balsų AB „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime.

2013 METŲ UAB „EPSO-G“ IR JOS DUKTERINIŲ ĮMONIŲ KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

1. Bendroji informacija apie UAB „EPSO-G“ ir jos dukterines įmones

Ataskaitinis laikotarpis už kuri parengtas pranešimas

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2013 finansinius metus.

Pagrindiniai duomenys apie UAB „EPSO-G“:

Pavadinimas	UAB „EPSO-G“ (toliau tekste - „EPSO-G“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2012-07-25, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302826889
Buveinės adresas	A.Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 698 21769

Informacija apie UAB „EPSO-G“ dukterines bendroves

2013 m. gruodžio 31d. UAB „EPSO-G“ grupę (toliau tekste - „EPSO-G“ Grupė arba Grupė) sudarė UAB „EPSO-G“ bei dukterinės įmonės, kurias Bendrovė tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja: „Litgrid“ AB (toliau-„Litgrid“), BALTPOL UAB (toliau-„Baltpool“) ir UAB „Tetas“.

Pavadinimas	LITGRID AB
Teisinė forma	Akinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010-11-16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A.Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2777
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu; www.litgrid.eu
Veiklos pobūdis	Elektros energijos perdavimo sistemos operatorius (toliau tekste-PSO)
„EPSO-G“ valdoma akcijų dalis	97.5 proc.

Pavadinimas	BALTPOL UAB
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009-12-11, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302464881
Buveinės adresas	A.Juozapavičiaus g.13, LT-09311, Vilnius
Telefonas	+370 5 278 2260
Faksas	+370 5 278 2707
El. paštas	info@baltpool.lt; www.baltpool.lt
Veiklos pobūdis	Energijos išteklių rinkos operatorius
„EPSO-G“ valdomų akcijų efektyvioji dalis	65.3 proc.

Pavadinimas	UAB „Tetas“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005-12-08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	300513148
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116, Panevėžys
Telefonas	+370 45 504 618
Faksas	+370 45 504 684
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorinių pastatų, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas
„EPSO-G“ valdomų akcijų efektyvioji dalis	97.5 proc.

Daugiau informacijos apie grupę yra pateikiama 2013 m. audituotų konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 1 pastaboje.

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Bendrovė nėra sudariusi sutarčių su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais, nes jos vertybiniais popieriais biržoje nepreklaujama.

2011 m. spalio 25 d. „Litgrid“ pasirašė sutartį su AB SEB banku dėl „Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų. Sutartis galiojo iki 2013 m. vasario 1 d.

2012 m. gruodžio 28 d. „Litgrid“ pasirašė sutartį su „Swedbank“, AB dėl „Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo nuo 2013 m. vasario 1 d. iki 2016 m. sausio 31 d.

Prekyba dukterinės įmonės vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Nuo 2010 m. gruodžio 22 d. „Litgrid“ akcijos (trauklos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415, 2013 m. gruodžio 31 d. „Litgrid“ buvo išleidusi 504 331 380 paprastųjų vardinių akcijų.

Bendrovės ir Grupės veiklos strategija ir tikslai

Bendrovės veiklos tikslas yra Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketo valdymas.

Bendrovės dukterinė įmonė „Litgrid“, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. „Litgrid“ atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, įgyvendina strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva – Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva – Lenkija) projektus.

Bendrovės dukterinės įmonės „Litgrid“ misija – užtikrinti patikimą elektros energijos persiuntimą ir sudaryti sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje.

„Litgrid“ vizija – Lietuvos elektros energetikos sistemos visiška integracija į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką.

Bendrovės ir Grupės veiklos planai ir prognozės

Bendrovės dukterinė įmonė „Litgrid“ aktyviai ir atsakingai veikia šiomis pagrindinėmis kryptimis:

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir pilnateise dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiamas rezultatas yra Baltijos šalių synchroninis sistemos darbas kontinentinės Europos tinkluose.

Bendra Europos elektros rinka

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos šalių ir Skandinavijos elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Esant didelės elektros rinkos dalimi bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas elektros tiekimo saugumas.

Elektros perdavimo tinklo integracija į Europos elektros infrastruktūrą

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stiprus ir gerai sujungtas su rytinių kaimyninių valstybių elektros perdavimo infrastruktūra, o iki 2015 metų pabaigos nutiesus elektros jungtis su Švedija („NordBalt“) ir Lenkija („LitPol Link“), bus sujungtas su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. Tarpsisteminių jungčių vystymas sudarys galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrins naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą. Kartu su Latvija ir Estija, tapsime puikiai išvystytu ir patikimai sujungtu regionu.

Grupės įmonių teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimą;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP);
- elektros tinklo techninę priežiūrą ir remontą.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštos įtampos (330–110 kilovoltų, kV) įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinis PSO veiklos tikslas – valdyti aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą.

Elektros energijos poreikis Lietuvoje 2013 m. išliko panašus kaip ir ankstesniais metais – pernai iš viso Lietuvoje buvo suvartota 9,6 mlrd. kilovatvalandžių elektros energijos. Nežymiai augo pramonės ir žemės ūkio elektros poreikis, o buitiniai vartotojai suvartojo beveik 2 proc. mažiau elektros nei 2012 m.

Iš viso 2013 m. Lietuvoje buvo pagaminta 4,4 TWh elektros energijos. Net 15 proc. praėjusiais metais Lietuvoje suvartotos elektros energijos buvo pagaminta iš atsinaujinančių išteklių. Dešimtadaliu paaugo vėjo energijos gamyba, apie 13 proc. – hidroelektrinėse pagamintos elektros kiekis. Daugiau kaip 20 kartų išaugo saulės sugeneruotos energijos apimtys. Atsirado ir naujos rūšies atsinaujinančius išteklius naudojantis elektros gamintojas – Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje pradėjusi veikti atliekas kūrenanti elektrinė, kuri į tinklą pernai patiekė 76 mln. kilovatvalandžių elektros.

Lietuvoje veikiančios elektrinės pagamino 6 proc. mažiau elektros nei pernai. Labiausiai sumenko šiluminių elektrinių gamyba – 2013 m. jose pagaminta penktadaliu mažiau elektros lyginant su ankstesniais metais. Kai kurių didžiųjų įmonių elektrinės negamino elektros beveik pusę metų. Tikėtina pagrindinė mažesnės vietinės generacijos priežastis – ne tik šilta metų pabaiga, bet ir aukštos importuojamo kuro kainos.

Sisteminės (galios rezervavimo) paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir regulavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri yra suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Regulavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirkta ir/ar parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą regulavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja regulavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys technines galimybes operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

2012 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1338 VIAP lėšų administratoriumi nuo 2013 m. sausio 1 d. paskirta kita Grupės dukterinė bendrovė – UAB „Bailpool“.

VIAP teikimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916. VIAP lėšų administravimo tvarką nustato „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 1157. VIAP teikimo apraše nurodyta, kad Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos surenkamos ir perduodamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis. „Litgrid“, kaip perdavimo sistemos operatorius surenka VIAP lėšas, iš tinklų naudotojų, kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir jas perduoda viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

- „Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:
- vykdo elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;
 - teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
 - teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

UAB „Tetas“ veikla atitinka ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 reikalavimus. Kokybės vadybos ir aplinkos apsaugos vadybos sistema, įdiegta 2007 metais, taikoma eksploatuojant elektros įrenginius iki 400 kilovoltų ir atliekant ypatingų statinių projektavimo ir statybos darbus.

Bendrovės ir Grupės veikla per ataskaitinį laikotarpį

2013 m. pasikeitus UAB „EPSO-G“ įstatams, bendrovės veiklos tikslai buvo išplėsti ir apėmė įmonių, užsiimančių elektros ir gamtinių dujų perdavimo veiklomis, akcijų valdymu. Pagrindiniai UAB „EPSO-G“, kaip holdingo įmonės, išskirti tikslai yra kontroliuojamų perdavimo veiklų vertės augimas ir tinkama akcininkų investuoto kapitalo grąža.

Tarpsisteminės elektros jungties „LitPol Link“ projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. pasirašytos visos „LitPol Link“ jungties rangos darbų sutartys.

2013 m. vasarį pasirašyta Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla projektavimo ir rangos darbų sutartis su įmone ABB AB (darbų pabaiga – 2015 m. gruodžio 31).

2013 m. balandį gautas Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos statybą leidžiantis dokumentas.

2013 m. gegužę gauti 400 kV oro linijos nuo Alytaus transformatorių pastotės iki Lietuvos sienos su Lenkija statybą leidžiantys dokumentai.

2013 m. gegužę pasirašyta sutartis su „Poyry Swedpower“ AB dėl techninių ir sutarties konsultacijų, rengiant ir įgyvendinant Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla techninį projektą.

2013 m. rugsejį pasirašyta Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos rangos darbų sutartis.

2013 m. lapkritį pasirašyta 400 kV oro linijos nuo Alytaus transformatorių pastotės iki Lietuvos sienos su Lenkija rangos darbų sutartis.

2013 m. lapkritį pradėti Alytaus transformatorių pastotės 330 kV skirstyklos rekonstrukcijos darbai.

2013 m. gruodį gautas Alytaus nuolatinės srovės intarpo su 400 kV skirstykla statybos leidimas.

Tarpsisteminės elektros jungties „NordBalt“ projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. pagaminta daugiau kaip trečdalis „NordBalt“ jungties jūrinio kabelio.

2013 m. kovą LR Vyriausybė pritarė „NordBalt“ kabelio tiesimui Lietuvos pajūrio juostoje ir išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje.

2013 m. kovą pradėti vykdyti nuolatinės srovės keitiklių pastotės detaliojo projektavimo darbai.

2013 m. gegužę gautas paskutinis statybą leidžiantis dokumentas „NordBalt“ elektros jungčiai. Iš viso per 2013 m. pirmąjį pusmetį gauti keturi statybą leidžiantys dokumentai: nuolatinės srovės keitiklio pastotei Klaipėdos rajono savivaldybėje bei kabelio statybai Klaipėdos rajono savivaldybėje, Klaipėdos miesto savivaldybėje ir Pajūrio juostoje (Kuršių nerijoje) kartu su Lietuvos Respublikos teritoriniais vandenimis ir išskirtine ekonomine zona Baltijos jūroje.

2013 m. liepos–lapkričio mėn. atlikti paruošiamieji „NordBalt“ elektros jungties kabelio tiesimo darbai Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje bei Kuršių Nerijoje – įrengti laikini privažiavimo keliai, atlikti horizontaliojo gręžimo darbai, pakloti vamzdžiai kabelių įtraukimui.

2013 m. toliau vyko Klaipėdos transformatorių pastotės rekonstrukcija ir 330 kV elektros perdavimo linijos Klaipėda–Telšiai statyba. Per metus pastatyta daugiau kaip du trečdaliai elektros linijos.

Lietuvos elektros rinkos plėtros darbai

Nuo 2013 m. sausio „Litgrid“ rinkos dalyviams pradėjo kasdien teikti vėjo jėgainių gaminamos elektros apimčių prognozes prekybai elektros biržoje. Pagal šią prognozę teikiami elektros energijos pardavimo pasiūlymai „Nord Pool Spot“ elektros biržos Lietuvos prekybos zonoje.

2013 m. gruodžio 10 d. Lietuvos prekybos zonoje pradėjo veikti papildoma prekybos elektra priemonė – dienos eigos rinka „Elbas“. Joje galima prekiauti elektra likus valandai iki tiekimo. Dienos eigos rinka leidžia rinkos dalyviams efektyviau valdyti didmeninės elektros prekybos verslo riziką ir subalansuoti elektros, pagaminamos iš atsinaujinančių šaltinių, prekybą.

Visose Baltijos šalyse veikiančios „Nord Pool Spot“ biržos dienos eigos rinkos Lietuvoje atidarymas yra Europos Komisijos inicijuoto Baltijos valstybių elektros rinkų sujungimo plano (*Baltic Energy Market Interconnection Plan*, BEMIP) dalis. Bendra vienodais principais veikianti elektros rinka užtikrina skaidrią didmeninės elektros kainą ir prekybą, galimybę pirkti kitose šalyse pagamintą pigesnę elektra ir vienodas prekybos sąlygas visiems rinkos dalyviams.

Lietuvos elektros sistemos integracijos į kontinentinės Europos elektros tinklus projekto įgyvendinimo darbai

2013 m. spalį parengta Baltijos valstybių integracijos į Europos Sąjungos vidaus elektros rinką ir galimų jungčių įrengimo galimybių studija. Studijos rengėjai nagrinėjo techninius, teisinius ir socioekonominius energetikos sistemų sujungimo aspektus. Atlikti tyrimai sudaro galimybę nustatyti techninius reikalavimus kontinentinės Europos sinchroninės zonos plėtrai ir energetinių sistemų sujungimui. Paskaičiuoti galimi sinchronizacijos projekto įgyvendinimo kaštai, siekiant Baltijos valstybių elektros energetikos sistemų sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu. Studijoje daroma išvada, kad Baltijos šalių ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų sujungimas darbus sinchroniniu režimu – sudėtingas, tačiau ir technologiniais, ir teisiniais aspektais įgyvendinamas projektas.

Kiti svarbūs įvykiai

2013 m. sausį „Litgrid“ atnaujino vieną svarbiausių Vilniaus elektros mazgų – rekonstravo 110 kV Viršuliškių transformatorių pastotę. 2,2 mln. litų kainavusi pastotės rekonstrukcija buvo atlikta per mažiau nei vienerius metus.

2013 m. gegužės 6 d. pradėjo veikti atnaujinta „Litgrid“ interneto svetainė www.litgrid.eu. Joje patogiai pateikiama naudinga informacija apie elektros energetiką, elektros perdavimą, jos prekybą ir visos elektros sistemos valdymą. Svetainėje publikuojami pagrindiniai statomų objektų – naujų elektros linijų ar transformatorių pastotų – duomenys ir projektų darbų kalendoriai. Atskiruose puslapiuose pateikta informacija apie strateginius projektus – elektros jungtis į Lenkiją ir Švediją, sukurta nauja skiltis, skirta žemės savininkams, apie aukštos įtampos elektros perdavimo linijas nutiestas Lietuvoje, nustatytas linijų apsaugos zonas. Profesionaliam informacijos apie elektros energetiką vartotojui sukurta speciali Lietuvos elektros energetikos sistemos duomenų stebėjimo platforma. Automatiškai atnaujinamuose sistemos duomenų grafikuose ir lentelėse pateikiama informacija apie tai, kiek pagaminta elektros energijos Lietuvoje, kiek jos suvartota, kiek kainuoja elektra, perkama biržoje bei palyginti kainas su ankstesniais laikotarpiais.

2013 m. birželio mėn. „Litgrid“ parengė ir pateikė Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai Lietuvos elektros energetikos sistemos tinklų plėtros planą iki 2022 metų. Kasmet rengiamame plane pateikiamos elektros energijos poreikio, elektrinių galios, elektros rinkos prognozės, informacija apie elektros perdavimo tinklą, jo vystymo planą, numatomas investicijas.

2013 m. rugpjūtį sėkmingai užbaigta Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ sertifikavimo procedūra. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija konstatavo, jog „Litgrid“ perdavimo veiklos atskyrimas nuo elektros gamybos ir tiekimo įmonių pagal Elektros energetikos įstatymą yra tinkamai įgyvendintas ir bendrovė paskirta perdavimo sistemos operatoriumi. „Litgrid“ išduota neterminuota perdavimo veiklos licencija.

2013 m. spalį „Litgrid“ ir Policijos departamentas pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl glaudaus ir konstruktyvaus darbo užtikrinant strategiškai svarbių elektros energetikos objektų saugumą. Sutartyje numatyta visapusiškai bendradarbiauti, organizuojant prevencinio pobūdžio priemones, diegiant saugos sistemas, keičiantis informacija apie kriminogeninę situaciją, vertinant galimas grėsmes energetikos objektams ekstremalių įvykių atveju.

2013 m. gruodį užbaigta „Litgrid“ sistemos valdymo reorganizacija, sukurtas vienas visą Lietuvą apimantis elektros energetikos sistemos valdymo centras Vilniuje bei atnaujintas pagrindinis sistemos valdymo centre dirbančių dispečerių darbo įrankis – valzdo siena.

„Litgrid“ narysė tarptautinėse organizacijose

2013 m. gegužę „Litgrid“ tapo Centrinės Europos energetikos partnerių asociacijos CEEP nare. Pagrindinis CEEP tikslas – remti naujų Europos Sąjungos valstybių narių (Centrinės ir Rytų Europos) energetikos sektoriaus integraciją bendros ES energetikos ir energetinio saugumo politikos kontekste.

„Litgrid“ yra ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity) narė. 2008 m. įsteigta organizacija vienija elektros perdavimo sistemų operatorius iš 34 Europos valstybių. „Litgrid“ aktyviai dalyvauja asociacijos veikloje planuojant ir įgyvendinant Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektus, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planus.

Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos

Įgyvendinant 2014 m. vasario 14 d. „Litgrid“ valdybos sprendimą, 2014 m. vasario 24 d. yra įsteigta UAB Tinklo priežiūros centras. Įsteigtos bendrovės pagrindinis veiklos tikslas – pasirūpinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos Respublikos ir Švedijos Karalystės elektros energetikos sistemomis (rengimui, valdymui ir eksploatavimui), kaupti kompetenciją bei patirtį, susijusią su šių elektros tarp sisteminių jungčių valdymu ir eksploatavimu. UAB „Tinklo priežiūros centras“ įstatinis kapitalas yra 600,000 litų. Bendrovė per „Litgrid“ valdo 97,5 proc. UAB „Tinklo priežiūros centras“ akcijų.

Vykdant Bendrovės vienintelio akcininko 2014 m. vasario 21 d. sprendimą, Bendrovės įstatinis kapitalas buvo padidintas iki 77,516,533 litų perduodant Bendrovei Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklausančias 31,575,724 AB „Amber Grid“ paprastąsias vardines nematerialias akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt, ir kurios suteikia 17.7 proc. balsų AB „Amber Grid“ visuotiniame akcininkų susirinkime.

Informacija apie įmonių grupės plėtros ir tyrimų veiklą

„Litgrid“ kasmet rengia plėtros ir tyrimų programas elektros energetikos sistemai plėtoti ir perdavimo tinklo darbo efektyvumui didinti. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas. Objektų statybos ir rekonstrukcijos planai, remiantis moksliniais tyrimais ir studijomis, sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

Siekdamos tapti visaverte Europos elektros energetikos sistemos dalimi, Baltijos šalys ne tik koordinuotai vykdo strateginius projektus, susijusius su sinchronizacija, bet ir įžvelgia didelę bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje naudą.

Aplinkos apsauga

Numatomoms statyti elektros perdavimo linijoms ir transformatorių pastatams atliekamos poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Projektuojant naujus ar rekonstruojant elektros perdavimo infrastruktūros statinius, nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius. Perkant paslaugas, reikalaujama, kad rangovai turėtų įsidiegę Aplinkos vadybos sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001, rangovai įpareigojami sutvarkyti statybos metu susidarancias atliekas ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

2013 m. rugpjūčio-rugsėjo mėn., kai paukščiai dideliais būniais ruošėsi migracijai, „Litgrid“ planuotam remontui išjungė keturias elektros perdavimo linijas. Planuojant naujas elektros perdavimo linijas ar jas rekonstruojant, stengiamasi sumažinti galimus nepatogumus gyventojų ūkinei veiklai ir nepakenkti gamtai bei aplinkai.

2013 m. rugsėjį pradėtas oro linijų žymėjimas specialiais atšvaitais, siekiant sumažinti praskrendančių paukščių susidūrimus su elektros linijų laidais.

Bendradarbiaujant su Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija „Litgrid“ dalyvavo rengiant Elektros perdavimo linijų sklaidžiamų elektromagnetinių laukų vertinimo ir valdymo modelį.

Perdavimo sistemos operatoriaus klientai

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai:

- skirstomųjų tinklų operatorius „Lesto“;
- elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai yra prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui;
- elektros energijos gamintojai.

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

Darbuotojai

„EPSO-G“ grupėje 2013 m. gruodžio 31 d. dirbo 673 darbuotojai: UAB „EPSO-G“ - 3 darbuotojai, „Litgrid“ - 222 darbuotojai, „Tetas“ - 438 darbuotojų, „Baltpool“ - 10 darbuotojų. Penki „Litgrid“ darbuotojai dirbo kitose Grupės įmonėse.

Darbo užmokesčio fondas ataskaitiniais metais buvo 29 453 tūkst. litų.

	Darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Lt
Darbininkai ir specialistai	658	3 422
Vadovaujantis personalas	15	12 859
Iš viso	673	3 656

Darbuotojų išsilavinimas pagal grupes laikotarpio pabaigoje

	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Darbuotojų skaičius	673	702
iš jo turintys išsilavinimą:		
Aukštąjį	368	365
Aukštesnįjį	138	195
Vidurinį ir spec. vidurinį	167	142

Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų pagrindiniai požymiai

„EPSO-G“ įmonių grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Grupės įmonių vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotos finansinės atskaitomybės parengimą reglamentuoja Grupės įmonių Apskaitos politika ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos vykdymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir Lietuvos Respublikos įstatymus.

II. Finansinė informacija

	2013 m.	2012 m.	2011 m. *
	Grupė	Grupė	Grupė
Finansiniai rodikliai (tūkst. litų)			
Su elektros energija susijusios pardavimo pajamos	541 298	430 527	383 193
Kitos veiklos pajamos	72 604	77 840	51 613
EBITDA	160 168	155 283	111 338
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	18 896	28 091	(19 714)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	14 434	23 170	(16 779)
P pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	98 158	124 994	101 832
Santykiniai rodikliai			
EBITDA marža (proc.)	26,1	30,5	25,6
Nuosavo kapitalo grąža (proc.)	1,9	3,0	(0,9)
Turto grąža (proc.)	0,6	0,9	(0,7)
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	30,9	31,3	75,9
Įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	170,3	180,1	22,2
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	25,4	21,5	0,0
Laisvi pinigų srautai (FCF) / apyvarta (proc.)	1,39	27,2	19,5

* Palyginamumo tikslais laikoma, kad Grupę 2011 metais sudarė Litgrid AB ir jos dukterinės įmonės.

2013 m. „EPSO-G“ Grupės pajamos buvo 613,9 mln. litų ir palyginus su 2012 m. padidėjo 21 proc.

Grupės sąnaudos 2013 m. buvo 587,8 mln. litų ir, palyginus su 2012 m., kai jos buvo 480,1 mln. litų, padidėjo 22 proc.

PSO veiklos rodikliai

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus elektros energijos perdavimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus, elektros energijos perdavimo patikimumo lygiui nustatyti naudojami rodikliai END – dėl nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekis ir AIT – vidutinė nutraukimo trukmė. Komisija 2013 metams nustatė minimalius elektros perdavimo patikimumo lygio rodiklius: END – 5 MWh (faktinis buvo 7,01 MWh), AIT – 0,26 min. (faktinis buvo 0,31 min.). Bendrovės valdyba, įvertinusi kitų Europos PSO rodiklius nustatė siektinus patikimumo perdavimo rodiklius, pakankamus užtikrinti esama perdavimo tinklo patikimumą: END – 10,39 MWh.

Grupės investicijos į ilgalaikį turtą

Daugiausia investuota į strateginių projektų įgyvendinimą – 152,5 mln. litų. Tai sudarė 74 proc. visų investicijų. Investicijos į perdavimo tinklo rekonstrukciją ir plėtrą siekė 53,7 mln. litų ir sudarė 26 proc. visų investicijų.

Rizikos veiksniai

Politiniai rizikos veiksniai

Elektros energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelės įtakos nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymas ir jį įgyvendinantieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai gali turėti įtakos „Litgrid“ grupės veiklos rezultatams.

Elektros energijos paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. „EPSO-G“ grupės veiklos rezultatai tiesiogiai priklauso nuo šių sprendimų.

Finansinės rizikos valdymas

„EPSO-G“ grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką: kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką (užsienio valiutos riziką, pildėkėnų normų riziką, vertybinių popierių kainos riziką). Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės siekia sumažinti veiksnų, galinčių neigiamai paveikti Grupės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės dukterinės įmonės LITGRID AB finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis „Litgrid“ grupės išdėsto valdymo tvarkos aprašu.

Informacija apie Grupės finansinę riziką ir jos valdymą yra pateikta UAB „EPSO-G“ konsoliduotų ir Bendrovės 2013 metų finansinių ataskaitų 29-oje pastaboje.

Techniniai rizikos veiksniai

Lietuvos energetikos sistema turi daug jungiamųjų linijų su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas yra sudėtingas.

Apie 50 proc. visų PSO transformatorių pastatų įrenginių yra senesni nei 25 metų. 35 proc. visų 110 kV oro linijų ir 24 proc. visų 330 kV oro linijų yra senesnės nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos Grupės veiklai ir finansiniams rezultatams.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl teršalų ar atliekų, dirbama pagal Regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

2013 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

Informacija apie akcinį kapitalą ir akcininkus

Bendrovė savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir nepereidė. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

2012 m. gegužės 25 d. juridinių asmenų registre buvo įregistruotas 10 000 litų dydžio įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 10 000 vieno lito nominalios vertės vienos klasės paprastųjų vardinių akcijų. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos. Vienintelis UAB „EPSO-G“ kontroliuojantis akcininkas – Lietuvos Respublikos Energetikos ministerija (taip pat prašau žr. skyrių „Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos“).

Bendrovės dukterinės įmonės Litgrid AB vertybiniais popieriais prekiaujama vertybinių popierių biržoje.

Įstatai

„EPSO-G“ įstatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Bendrovės valdyba

Bendrovėje valdyba nėra įsteigta.

Bendrovės vadovas

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius įgyvendina Visuotinio susirinkimo sprendimus, planuoja, analizuoja ir organizuoja Bendrovės veiklą, priima visus esminius Bendrovės valdymo sprendimus ir veikia Bendrovės vardu.

Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Informacija apie susijusių šalių sandorius, jų sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti Bendrovės ir Grupės finansinę padėtį, pateikta finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, 28 pastaboje.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi iš esmės visų Skaidrumo gairių IV-VIII skyrių nuostatų, išskyrus:

- viešai neskelbiamas vadovų ir darbuotojų darbo užmokestis.